

eul_wid: okg-ed

Πλούταρχος ὁ Χαιρωνεύς · Plutarch of Chaeronea

To Colotes

Πρὸς Κωλώτην

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Ἀττικίζουσα [Atticizing](#)
Domain: Φιλοσοφία [Philosophy](#)
Format: Πεζός [Prose](#)
Affiliation: [Platonist](#)

^{τ 1} ΠΡΟΣ ΚΩΛΩΤΗΝ Κωλώτης, ὃν Ἐπίκουρος εἰώθει Κωλωταρᾶν ὑποκορίζεσθαι καὶ Κωλωτάριον, ὃ Σατορνῖνε, βιβλίον ἐξέδωκεν ἐπιγράψας Ἐπεὶ τοῦ ὅτι κατὰ τὰ τῶν ἄλλων φιλοσόφων δόγματα οὐδὲ ζῆν ἔστιν·

^{1107 E} ἐκεῖνο μὲν οὖν Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ προσπεφώνηται· ἃ δ' ἡμῖν ἐπῆλθεν εἰπεῖν πρὸς τὸν Κωλώτην, ἥδεώς ἂν οἶμαί σε γεγραμμένα διελθεῖν, φιλόκαλον καὶ φιλότατον ὄντα καὶ τὸ μεμνησθαι καὶ διὰ χειρῶν ἔχειν ὡς μάλιστα δυνατόν ἐστι τοὺς λόγους τῶν παλαιῶν βασιλικωτάτην διατριβὴν ἡγούμενον. Ἐναγχος οὖν ἀναγινωσκομένου τοῦ συγγράμματος εἰς τῶν ἐταίρων, Ἀριστόδημος ὁ Αἰγιεύς (οἶσθα γὰρ τὸν ἄνδρα τῶν ἐξ Ἀκαδημείας οὐ ναρθηκοφόρον ἀλλ' ἐμμανέστατον ὀργιαστὴν Πλάτωνος), οὐκ οἶδ' ὅπως παρὰ τὸ εἰωθὸς ἐγκαρτερήσας σιωπῇ καὶ παρασχὼν ἑαυτὸν ἀκροατὴν ἄχρι τέλους κόσμιον, ὡς τέλος ἔσχεν ἡ ἀνάγνωσις, εἶεν· ἔφη, τίνα τούτῳ μαχούμενον ἀνίσταμεν ὑπὲρ τῶν φιλοσόφων; οὐ γὰρ ἄγα <μαι τὸ> τοῦ Νέστορος ἐλέσθαι δέον ἐκ τῶν ἐννέα τὸν ἄριστον ἐπὶ τῇ τύχῃ ποιουμένου καὶ διακληροῦντος. ^[10]

^{1107 F} ‘ἀλλ' ὁρᾷς· ἔφη· ὅτι καὶ κεῖνος ἐπὶ τὸν κλῆρον ἑαυτὸν ἔταξεν, ὥστε τοῦ φρονιμωτάτου βραβεύοντος γενέσθαι τὸν κατάλογον, ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοῖ, Αἴαντος· (H 182). ^[5]

^{1108 A} οὐ μὴν ἀλλ' εἰ σὺ προστάτεις ἐλέσθαι, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θεῖοιο λαθοίμην; (K 243) ὅρα δὴ καὶ σκόπει, πῶς ἀμυνῇ τὸν ἄνδρα· καὶ ὁ Ἀριστόδημος ἀλλ' οἶσθα· ἔφη· τὸ τοῦ Πλάτωνος, ὅτι τῷ παιδὶ χαλεπήνας οὐκ αὐτὸς ἐνέτεινε πληγὰς ἀλλὰ Σπεύσιππον ἐκέλευσεν, εἰπὼν αὐτὸς ὀργίζεσθαι. καὶ σὺ τοίνυν παραλαβὼν κόλαζε τὸν ἄνθρωπον ὅπως βούλει· ἐγὼ γὰρ ὀργίζομαι· τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τῶν ἄλλων παρακελευομένων· λεκτέον μὲν· ἔφη· ἄρα, φοβοῦμαι δὲ μὴ δόξω καὶ αὐτὸς ἐσπουδακέναι μᾶλλον ἢ δεῖ πρὸς τὸ βιβλίον ὑπ' ὀργῆς, δι' ἀγροικίαν καὶ βωμολοχίαν καὶ ὕβριν τοῦ ἀνθρώπου χόρτον τινὰ προβάλλοντος. ^[10]

^{1108 B} ἡσέως Σωκράτει καί, πῶς εἰς τὸ στόμα τὸ σιτίον οὐκ εἰς τὸ οὖς ἐντίθησιν, ἐρωτῶντος. ἀλλ' ἴσως ἂν ἐπὶ τούτοις καὶ γελάσειέ τις ἐννοήσας τὴν Σωκράτους πραότητα καὶ χάριν, ὑπὲρ γε μέντοι παντὸς Ἑλλήνων στρατοῦ τῶν ἄλλων φιλοσόφων, ἐν οἷς Δημόκριτός ἐστι καὶ Πλάτων καὶ Στίλπων καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Παρμενίδης καὶ Μέλισσος, οὕτω κακῶς ἀκηκοότων, οὐ

μόνον 'αἰσχροὺς σιωπᾶν', ἀλλ' οὐδ' ὅσιον ἐνδοῦναί τι καὶ ὑφελέσθαι τῆς ἄκρας ὑπὲρ αὐτῶν παρρησίας εἰς τοῦτο δόξης φιλοσοφίαν προαγαγόντων. ^[10]

1108 C καίτοι τὸ μὲν ζῆν οἱ γονεῖς μετὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ἔδωκαν, παρὰ δὲ τῶν φιλοσόφων δίκης καὶ νόμου συνεργὸν οἰόμεθα λόγον ἐπιθυμιῶν κολαστὴν λαβόντες εὖ ζῆν· τὸ δ' εὖ ζῆν ἐστὶ κοινωνικῶς ζῆν καὶ φιλικῶς καὶ σωφρόνως καὶ δικαίως. ὧν οὐθὲν ἀπολείπουσιν οἱ περὶ γαστέρα τάγαθὸν εἶναι βοῶντες, οὐκ ἂν δὲ τὰς ἀρετὰς ὁμοῦ πάσας τετρημένου χαλκοῦ πριάμενοι δίχα τῆς ἡδονῆς *** πάσης πανταχόθεν ἐξελαθείσης· ἐνδεῖν δ' αὐτοῖς τῶν περὶ θεῶν καὶ ψυχῆς λόγων, ὡς ἡ μὲν ἀπόλλυται διαλυθεῖσα, τοῖς δ' οὐθενὸς μέλει τῶν καθ' ἡμᾶς. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις φιλοσόφοις ἐγκαλοῦσιν οὗτοι, διὰ <τὸ ἀγνοεῖν τοῦτο> τὸ σοφὸν ὡς τὸ ζῆν ἀναιροῦσιν, ἐκείνοι δὲ τούτοις, ὅτι ζῆν ἀγεννῶς καὶ θηριωδῶς διδάσκουσι. ^[10]

1108 D Καίτοι ταῦτα μὲν ἐγκέκρται τοῖς Ἐπικούρου λόγοις καὶ διαπεφοίτηκεν αὐτοῦ τῆς φιλοσοφίας. ὁ δὲ Κωλώτης ὅτι φωνάς τινας ἐρήμους πραγμάτων ἀποσπῶν καὶ μέρη λόγων καὶ σπαράγματα κωφὰ τοῦ βεβαιουῦντος καὶ συνεργοῦντος πρὸς νόησιν καὶ πίστιν ἔλκων ὥσπερ ἀγορὰν ἢ πίνακα τεράτων συντίθησι τὸ βιβλίον, ἵστε δήπου παντὸς μᾶλλον ὑμεῖς ἔφην 'τὰ συγγράμματα τῶν παλαιῶν διὰ χειρὸς ἔχοντες. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ καθάπερ ὁ Λυδὸς ἐφ' αὐτὸν ἀνοίγειν οὐ θύραν μίαν, ἀλλὰ ταῖς πλείσταις τῶν ἀποριῶν καὶ μεγίσταις περιβάλλειν τὸν Ἐπίκουρον. ^[10]

1108 E Ἄρχεται γὰρ ἀπὸ Δημοκρίτου, καλὰ καὶ πρέποντα διδασκάλια κομιζομένου παρ' αὐτοῦ. καίτοι πολὺν χρόνον αὐτὸς ἑαυτὸν ἀνηγόρευε Δημοκρίτειον ὁ Ἐπίκουρος, ὡς ἄλλοι τε λέγουσι καὶ Λεοντεύς, εἷς τῶν ἐπ' ἄκρον Ἐπικούρου μαθητῶν, πρὸς Λυκόφρονα γράφων τιμᾶσθαι τέ φησι τὸν Δημόκριτον ὑπ' Ἐπικούρου διὰ τὸ πρότερον ἄψασθαι τῆς ὀρθῆς γνώσεως, καὶ τὸ σύνολον τὴν περὶ φύσεως πραγματείαν Δημοκρίτειον προσαγορεύεσθαι διὰ τὸ περιπεσεῖν αὐτὸν πρότερον ταῖς ἀρχαῖς. ὁ δὲ Μητρόδωρος ἄντικρυς <ἐν τῷ> περὶ Φιλοσοφίας εἴρηκεν (fr. 33), ὡς, εἰ μὴ προκαθηγήσατο Δημόκριτος, οὐκ ἂν προῆλθεν Ἐπίκουρος ἐπὶ τὴν σοφίαν. ^[10]

1108 F ἀλλ' εἰ κατὰ τὰ Δημοκρίτου δόγματα ζῆν οὐκ ἔστιν, ὡς οἶται Κωλώτης, γελοῖος ἦν ἐπὶ τὸ μὴ ζῆν ἄγοντι Δημοκρίτῳ κατακολουθῶν ὁ Ἐπίκουρος. Ἐγκαλεῖ δ' αὐτῷ πρῶτον, ὅτι τῶν πραγμάτων ἕκαστον εἰπὼν οὐ μᾶλλον τοῖον ἢ τοῖον εἶναι συγκέχυκε τὸν βίον. ^[5]

1109 A ἀλλὰ τοσοῦτόν γε Δημόκριτος ἀποδεῖ τοῦ νομίζειν μὴ μᾶλλον εἶναι τοῖον ἢ τοῖον τῶν πραγμάτων ἕκαστον, ὥστε Πρωταγόρα τῷ σοφιστῇ τοῦτ' εἰπόντι μεμαχῆσθαι καὶ γεγραφέναι πολλὰ καὶ πιθανὰ πρὸς αὐτόν. οἷς οὐδ' ὄναρ ἐντυχὼν ὁ Κωλώτης ἐσφάλη περὶ λέξιν τοῦ ἀνδρός, ἐν ᾗ διορίζεται μὴ μᾶλλον τὸ 'δέν' ἢ τὸ 'μηδέν' εἶναι, 'δέν' μὲν ὀνομάζων τὸ σῶμα 'μηδέν' δὲ τὸ κενόν, ὡς καὶ τούτου φύσιν τινὰ καὶ ὑπόστασιν ἰδίαν ἔχοντος. ὁ δ' οὖν δόξας τὸ 'μηδέν' μᾶλλον εἶναι τοῖον ἢ τοῖον Ἐπικουρεῖω δόγματι κέχρηται, τῷ 'πάσας εἶναι τὰς δι' αἰσθήσεως φαντασίας ἀληθεῖς'. ^[10]

1109 B εἰ γὰρ δυοῖν λεγόντων τοῦ μὲν αὐστηρὸν εἶναι τὸν οἶνον τοῦ δὲ γλυκὺν οὐδέτερος ψεύδεται τῇ αἰσθήσει, τί μᾶλλον ὁ οἶνος αὐστηρὸς ἢ γλυκύς ἐστι; καὶ μὴν λουτρῷ γε τῷ αὐτῷ τοὺς μὲν ὡς θερμῷ τοὺς δ' ὡς ψυχρῷ χρωμένους ἰδεῖν ἔστιν· οἱ μὲν γὰρ ψυχρὸν οἱ δὲ θερμὸν ἐπιβάλλειν κελεύουσι. πρὸς δὲ Βερρονίκην τὴν Δηϊοτάρου τῶν Λακεδαιμονίων τινὰ γυναικῶν ἀφικέσθαι λέγουσιν· ὡς δ' ἐγγὺς ἀλλήλων προσῆλθον, εὐθὺς ἀποστραφῆναι τὴν μὲν τὸ μύρον ὡς ἔοικε τὴν δὲ τὸ βούτυρον δυσχεράνασαν. εἴπερ οὖν μὴ μᾶλλον ἐστὶν ἡ ἑτέρα τῆς ἑτέρας ἀληθῆς αἴσθησις, εἰκὸς ἐστὶ καὶ τὸ ὕδωρ μὴ μᾶλλον εἶναι ψυχρὸν ἢ θερμὸν καὶ τὸ μύρον καὶ τὸ βούτυρον μὴ μᾶλλον εὐῶδες ἢ δυσῶδες. ^[10]

1109 C εἰ γὰρ τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἕτερον ἐτέρῳ φάσκει τις <ἀμφοτέροις τοιοῦτον εἶναι>, ἀμφοτέρα εἶναι λέγων λέληθεν. Αἱ δὲ πολυθρύλητοι συμμετρίαι καὶ ἀρμονίαι τῶν περὶ τὰ αἰσθητήρια πόρων αἱ τε πολυμιζίαί τῶν σπερμάτων, ἃ δὴ πᾶσι χυμοῖς καὶ ὁσμαῖς καὶ χροιαῖς

ἐνδiesπαρμένα λέγουσιν ἑτέραν ἑτέρῳ ποιότητος κινεῖν αἴσθησιν, οὐκ ἄντικρυς εἰς τό ‘μὴ μᾶλλον’ τὰ πράγματα συνελαύνουσιν αὐτοῖς; τοὺς γὰρ οἰομένους ψεύδεσθαι τὴν αἴσθησιν, ὅτι τὰ ἐναντία πάθῃ γινόμενα τοῖς χρωμένοις ἀπὸ τῶν αὐτῶν ὁρῶσι, παραμυθούμενοι διδάσκουσιν, ὥς ἀναπεφυρμένων καὶ συμμεμιγμένων ὁμοῦ τι πάντων, ἄλλου δ’ ἄλλω πεφυκότος ἐναρμόττειν οὐκ ἔστι τῆς αὐτῆς <πᾶσι> ποιότητος ἐπαφὴ καὶ ἀντίληψις οὐδὲ πᾶσι τοῖς μέρεσι κινεῖ πάντας ὡσαύτως τὸ ὑποκείμενον, ἀλλ’ ἐκείνοις ἕκαστοι μόνοις ἐντυγχάνοντες, πρὸς ἃ σύμμετρον ἔχουσι τὴν αἴσθησιν, οὐκ ὀρθῶς διαμάχονται περὶ τοῦ χρηστὸν ἢ πονηρὸν ἢ λευκὸν ἢ μὴ λευκὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα, τὰς αὐτῶν οἰόμενοι βεβαιοῦν αἰσθήσεις τῷ τὰς ἄλλων ἀναιρεῖν· δεῖ δ’ αἰσθήσει μὲν μηδεμιᾷ μάχεσθαι (πᾶσαι γὰρ ἄπτονται τινος, οἷον ἐκ πηγῆς τῆς πολυμιξίας ἐκάστη λαμβάνουσα τὸ πρόσφορον καὶ οἰκεῖον), ὅλου δὲ μὴ κατηγορεῖν ἀπομένους μερῶν, μηδὲ τὸ αὐτὸ δεῖν οἶεσθαι πάσχειν ἅπαντας, ἄλλους κατ’ ἄλλην ποιότητα καὶ δύναμιν αὐτοῦ πάσχοντας. ^[10]

1109 E ὥρα δὴ σκοπεῖν, τίνες μᾶλλον ἄνθρωποι τό ‘μὴ μᾶλλον’ ἐπάγουσι τοῖς πράγμασιν ἢ οἱ πᾶν μὲν τὸ αἰσθητὸν κρᾶμα παντοδαπῶν ποιοτήτων ἀποφαίνουσι, ‘σύμμικτον ὥστε γλεῦκος αὐλητήριον’ (Trag. adesp. 420), ἔρρειν δ’ ὁμολογοῦσι τοὺς κανόνες αὐτοῖς καὶ παντάπασιν οἶχεσθαι τὸ κριτήριο, ἄνπερ εἰλικρινὲς αἰσθητὸν ὅτιοῦν καὶ μὴ πολλὰ ἕκαστον ἀπολίπωσιν. Ὅρα δὴ ἃ περὶ τοῦ οἴνου τῆς θερμότητος ἐν τῷ Συμποσίῳ Πολύαινον αὐτῷ διαλεγόμενον Ἐπίκουρος πεποίηκε. ^[10]

1109 F λέγοντος γάρ ‘οὐ φῆς εἶναι, ὦ Ἐπίκουρε, τὰς ὑπὸ τοῦ οἴνου διαθερμασίας;’ ὑπέλαβε ‘τίς σε τοκαθόλου θερμαντικὸν ἀποφαίνεσθαι τὸν οἶνον εἶναι;’ καὶ μετὰ σμικρὸν ‘φαίνεται μὲν γὰρ δὴ τὸ καθόλου οὐκ εἶναι θερμαντικὸς ὁ οἶνος, τοῦδε δὲ τινος ὁ τοσοῦτος εἶναι θερμαντικὸς ἂν ῥηθεῖ.’ καὶ πάλιν αἰτίαν ὑπειπὼν θλίψεις τε καὶ διασπορὰς ἀτόμων, ἐτέρων δὲ συμμίξεις καὶ παραζεύξεις αἰτιασάμενος ἐν τῇ πρὸς τὸ σῶμα καταμίξει τοῦ οἴνου, ἐπιλέγει ‘διὸ δὴ καθόλου μὲν οὐ ῥητέον τὸν οἶνον εἶναι θερμαντικόν, τῆς δὲ τοιαύτης φύσεως καὶ τῆς οὕτω διακειμένης θερμαντικὸν τὸν τοσοῦτον ἢ τῆσδε τὸν τοσοῦτον εἶναι ψυκτικόν. ^[5]

1110 A ἔνεισι γὰρ καὶ τοιαῦται ἐν τῷ τοιοῦτῳ ἀθροίσματι φύσεις, ἐξ ὧν ἂν ψυχρὸν συσταίῃ, <ἢ αἰ> εἰς δέον γε ἑτέραις παραζυγεῖσαι ψυχρασίας φύσιν ἀποτελέσειαν· ὅθεν ἐξαπατῶμενοι οἱ μὲν ψυκτικὸν τὸ καθόλου φασὶν εἶναι τὸν οἶνον οἱ δὲ θερμαντικόν. ‘ὁ δὴ λέγων ἐξηπατῆσθαι τοὺς πολλοὺς τὸ θερμαῖνον θερμαντικὸν ἢ τὸ ψυχὸν ψυκτικὸν ὑπολαμβάνοντας, εἰ μὴ νομίζοι τό ‘μὴ μᾶλλον εἶναι τοῖον ἢ τοῖον ἕκαστον’ ἀκολουθεῖν οἷς εἴρηκεν, αὐτὸς ἐξηπάτῃται. ^[10]

1110 B Προστίθῃσι δ’ ὅτι ‘πολλάκις οὐδ’ ἦλθεν εἰς τὸ σῶμα θερμαντικὴν ἐπιφέρων ἢ ψυκτικὴν δύναμιν ὁ οἶνος, ἀλλὰ κινηθέντος τοῦ ὄγκου καὶ γενομένης τῶν σωμάτων μεταστάσεως αἱ ποιοῦσαι τὸ θερμὸν ἄτομοι νῦν μὲν συνῆλθον εἰς τὸ αὐτὸ καὶ παρέσχον ὑπὸ πλήθους θερμότητα καὶ πύρωσιν τῷ σώματι, νῦν δ’ ἐκπεσοῦσαι κατέψυξαν.’ ὅτι δὲ τούτοις πρὸς πᾶν ἔστι χρῆσθαι τὸ καλούμενον καὶ νομιζόμενον πικρὸν γλυκὺ καθαριστικὸν ὑπνωτικὸν φωτεινόν, ὥς οὐδενὸς ἔχοντος αὐτοτελῆ ποιότητα καὶ δύναμιν οὐδὲ δρῶντος μᾶλλον ἢ πάσχοντος, ὅταν ἐγγένῃται τοῖς σώμασιν, ἄλλην δ’ ἐν ἄλλοις διαφορὰν καὶ κρᾶσιν λαμβάνοντος, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν. ^[10]

1110 C αὐτὸς γὰρ οὖν ὁ Ἐπίκουρος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν πρὸς Θεόφραστον οὐκ εἶναι λέγων τὰ χρώματα συμφυῇ τοῖς σώμασιν, ἀλλὰ γεννᾶσθαι κατὰ ποιᾶς τινος τάξεις καὶ θέσεις πρὸς τὴν ὄψιν, οὐ μᾶλλον φησι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἀχρωμάτιστον σῶμα εἶναι ἢ χρῶμα ἔχον. ἀνωτέρῳ δὲ κατὰ λέξιν ταῦτα γέγραφε· ‘ἀλλὰ καὶ χωρὶς τούτου τοῦ μέρους οὐκ οἶδ’ ὅπως δεῖ τὰ ἐν τῷ σκότει ταῦτ’ ὄντα φῆσαι χρώματα ἔχειν’. ^[10]

1110 D

καίτοι πολλάκις ἄερος ὁμοίως σκοτώδους περικεχυμένου οἱ μὲν αἰσθάνονται χρωμάτων διαφορᾶς οἱ δ' οὐκ αἰσθάνονται δι' ἀμβλύτητα τῆς ὀψεως· ἔτι δ' εἰσελθόντες εἰς σκοτεινὸν οἶκον οὐδεμίαν ὄψιν χρώματος ὁρῶμεν ἀναμείναντες δὲ μικρὸν ὁρῶμεν. οὐ μᾶλλον οὖν ἔχειν ἢ μὴ ἔχειν χρῶμα ῥηθήσεται τῶν σωμάτων ἕκαστον. εἰ δὲ τὸ χρῶμα πρὸς τι, καὶ τὸ λευκὸν ἔσται πρὸς τι καὶ τὸ κυανοῦν, εἰ δὲ ταῦτα, καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν. ὥστε κατὰ πάσης ποιότητος ἀληθῶς τὸ μὴ μᾶλλον εἶναι ἢ μὴ εἶναι κατηγορεῖσθαι· τοῖς γὰρ οὕτω πάσχουσιν ἔσται τοιοῦτον, οὐκ ἔσται δὲ τοῖς μὴ πάσχουσι. τὸν οὖν βόρβορον καὶ τὸν <πηλόν>, ἐν ᾧ φησι γίνεσθαι τοὺς τὸ 'μηδὲν μᾶλλον' ἐπιφθεγγομένους τοῖς πράγμασιν, ἑαυτοῦ κατασκεδάννυσσι καὶ τοῦ καθηγεμόνος ὁ Κωλώτης. ^[10]

1110 E Ἄρ' οὖν ἐνταῦθα μόνον ὁ γενναῖος 'ἄλλων ἱατρὸς αὐτὸς ἔλκεσιν βρύων' ἀναπέφηνεν; οὐ μὲν οὖν· ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιτιμημάτων λέληθε τῷ Δημοκρίτῳ τὸν Ἐπίκουρον ἐκ τοῦ ζῆν συνεξωθῶν. τὸ γὰρ νόμῳ χροίην εἶναι καὶ νόμῳ γλυκὺ καὶ νόμῳ σύγκρισιν <ἅπασαν, ἔτεῃ δὲ τὸ κενὸν καὶ> τὰς ἀτόμους εἰρημένον φησὶν ὑπὸ Δημοκρίτου <μάχεσθαι> ταῖς αἰσθήσεσι, καὶ τὸν ἐμμένοντα τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ χρώμενον οὐδ' ἂν αὐτὸν ὥς <ἄνθρωπός> ἐστὶν ἢ ζῆ διανοηθῆναι. ^[10]

1110 F πρὸς τοῦτον ἀντειπεῖν μὲν οὐδὲν ἔχω τὸν λόγον, εἰπεῖν δέ, ὅτι ταῦτα τῶν Ἐπικούρου δογμάτων οὕτως ἀχώριστά ἐστιν, ὥς τὸ σχῆμα καὶ τὸ βάρος αὐτοῖς τῆς ἀτόμου λέγουσι. τί γὰρ λέγει Δημόκριτος; οὐσίας ἀπείρους τὸ πλῆθος ἀτόμους τε καὶ ἀδιαφθόρους, ἔτι δ' ἀποίους καὶ ἀπαθεῖς ἐν τῷ κενῷ φέρεσθαι διεσπαρμένας· ὅταν δὲ πελάσωσιν ἀλλήλαις ἢ συμπέσωσιν ἢ περιπλακῶσι, φαίνεσθαι τῶν ἀθροιζομένων τὸ μὲν ὕδωρ τὸ δὲ πῦρ τὸ δὲ φυτὸν τὸ δ' ἄνθρωπον, εἶναι δὲ πάντα τὰς ἀτόμους, ἰδέας ὑπ' αὐτοῦ καλουμένας, ἕτερον δὲ μηδέν· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ μὴ ὄντος οὐκ εἶναι γένεσιν, ἐκ δὲ τῶν ὄντων μηδὲν ἂν γενέσθαι τῷ μήτε πάσχειν μήτε μεταβάλλειν τὰς ἀτόμους ὑπὸ στερρότητος· ὅθεν οὔτε χροάν ἐξ ἀχρώστων οὔτε φύσιν ἢ ψυχὴν ἐξ ἀποίων καὶ <ἀψύχων> ὑπάρχειν. ^[5]

1111 A ἐγκλητέος οὖν ὁ Δημόκριτος οὐχὶ τὰ συμβαίνοντα ταῖς ἀρχαῖς ὁμολογῶν ἀλλὰ λαμβάνων ἀρχὰς αἷς ταῦτα συμβέβηκεν. ἔδει γὰρ ἀμετάβλητα μὴ θέσθαι τὰ πρῶτα, θέμενον δὲ δὴ συνοραῶν ὅτι ποιότητος οἵχεται πάσης γένεσις. ^[10]

1111 B ἀρνεῖσθαι δὲ συνορῶντα τὴν ἀτοπίαν ἀναισχυντότατον· <ὥστ' ἀναισχυντότατον>, ὃ Ἐπίκουρός φησιν, ἀρχὰς μὲν ὑποτίθεσθαι τὰς αὐτάς, οὐ λέγειν δὲ 'νόμῳ χροίην καὶ γλυκὺ καὶ λευκόν' καὶ τὰς ἄλλας ποιότητας. εἰ μὲν οὖν τὸ 'οὐ λέγειν τοιοῦτον' ἐστὶν 'οὐχ ὁμολογεῖν', τῶν εἰθισμένων τι ποιεῖ· καὶ γὰρ τὴν πρόνοιαν ἀναιρῶν εὐσέβειαν ἀπολείπειν λέγει, καὶ τῆς ἡδονῆς ἔνεκα τὴν φιλίαν αἰρούμενος ὑπὲρ τῶν φίλων τὰς μεγίστας ἀληθδόνas ἀναδέχεσθαι, καὶ τὸ μὲν πᾶν ἄπειρον ὑποτίθεσθαι, τὸ δ' ἄνω καὶ κάτω μὴ ἀναιρεῖν. ^[10]

1111 C ἔστι δὲ οὕς... κύλικα μὲν λαβόντα καὶ πιεῖν ὅσον ἂν ἐθέλῃ καὶ ἀποδοῦναι τὸ λεῖπον, ἐν δὲ τῷ λόγῳ μάλιστα δεῖ τοῦ σοφοῦ τούτου μνημονεύειν ἀποφθέγματος· ὦν αἱ ἀρχαὶ οὐκ ἀναγκαῖαι, τὰ τέλη ἀναγκαῖα. οὐκ οὖν ἀναγκαῖον ὑποθέσθαι μᾶλλον δ' ὑφελέσθαι Δημοκρίτου, ἀτόμους εἶναι τῶν ὅλων ἀρχὰς· θεμένῳ δὲ τὸ δόγμα καὶ καλλωπισαμένῳ ταῖς πρώταις πιθανότησιν αὐτοῦ προσεκποτέον ἐστὶ τὸ δυσχερές, ἢ δεικτέον ὅπως ἅποια σώματα παντοδαπὰς ποιότητας αὐτῷ μόνῳ τῷ συνελθεῖν παρέσχεν. οἷον εὐθύς, τὸ καλούμενον θερμὸν ὑμῖν πόθεν ἀφίκεται καὶ πῶς ἐπιγέγονε ταῖς ἀτόμοις, αἷ μήτ' ἦλθον ἔχουσαι θερμότητα μήτ' ἐγένοντο θερμαὶ συνελθοῦσαι; τὸ μὲν γὰρ ἔχοντος ποιότητα τὸ δὲ πάσχειν πεφυκότος, οὐδέτερον δὲ ταῖς ἀτόμοις ὑπάρχειν φατέ προσῆκον εἶναι διὰ τὴν ἀφθαρσίαν. ^[10]

1111 D 'Τί οὖν; οὐχὶ καὶ Πλάτῳ συνέβαινε καὶ Ἀριστοτέλει καὶ Ξενοκράτει χρυσὸν ἐκ μὴ χρυσοῦ καὶ λίθον ἐκ μὴ λίθου καὶ τᾶλλα γεννᾶν ἐκ τεσσάρων ἀπλῶν καὶ πρώτων ἅπαντα; πάνυ μὲν οὖν.

ἀλλ' ἐκείνοις μὲν εὐθύς τε συνίασιν αἱ ἀρχαὶ πρὸς τὴν ἐκάστου γένεσιν ὥσπερ συμβολὰς μεγάλας φέρουσαι τὰς ἐν αὐταῖς ποιότητας, καὶ ὅταν συνέλθωσιν εἰς τὸ αὐτὸ καὶ συμπέσωσι ξηροὺς ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ θερμοῖς καὶ στερεὰ μαλθακοῖς, σώματα κινούμενα παθητικῶς ὑπ' ἀλλήλων καὶ μεταβάλλοντα δι' ὅλων, ἐτέραν ἀφ' ἐτέρας κράσεως συναποτίκτει γένεσιν. ^[10]

1111 E ἡ δ' ἄτομος αὐτὴ τε καθ' ἑαυτὴν ἔρημός ἐστι καὶ γυμνὴ πάσης γονίμου δυνάμεως, καὶ πρὸς ἄλλην προσπεσοῦσα βρασμὸν ὑπὸ σκληρότητος καὶ ἀντιτυπίας ἄλλο δ' οὐδὲν ἔσχεν οὐδ' ἐποίησε πάθος, ἀλλὰ παίονται καὶ παίουσι τὸν ἅπαντα χρόνον, οὐχ ὅπως ζῶον ἢ ψυχὴν ἢ φύσιν ἀλλ' οὐδὲ πλῆθος ἐξ ἑαυτῶν κοινὸν οὐδὲ σωρὸν ἓνα παλλομένων ἀεὶ καὶ διισταμένων δυνάμεναι παρασχεῖν. ^[10]

1111 F Ὁ δὲ Κωλώτης, ὥσπερ ἀγραμμάτῳ βασιλεῖ προσδιαλεγόμενος, πάλιν ἐξάπτεται τοῦ Ἐμπεδοκλέους ταῦτ' οὐ πνέοντος (B 8)· ἄλλο δέ τοι ἐρέω φύσις οὐδενὸς ἔστιν ἐκάστου θνητῶν, οὐδέ τις οὐλομένη θανάτοιο γενέθλη· ἀλλὰ μόνον μίξις τε διάλλαξις τε μιγέντων ἔστι, φύσις δ' ἐπὶ τοῖς ὀνομάζεται ἀνθρώποισι. ταῦτ' ἐγὼ μὲν οὐχ ὁρῶ καθ' ὃ τι πρὸς τὸ ζῆν ὑπεναντιοῦται τοῖς ὑπολαμβάνουσι μήτε γένεσιν τοῦ μὴ ὄντος εἶναι μήτε φθορὰν τοῦ ὄντος, ἀλλ' ὄντων τινῶν συνόδῳ πρὸς ἄλληλα τὴν γένεσιν διαλύσει δ' ἀπ' ἀλλήλων τὸν θάνατον ἐπονομάζεσθαι. ^[8]

1112 A ὅτι γὰρ ἀντὶ τῆς γενέσεως εἴρηκε τὴν φύσιν, ἀντιθεὶς τὸν θάνατον αὐτῇ δεδήλωκεν ὁ Ἐμπεδοκλῆς. εἰ δ' οἱ μίξεις τὰς γενέσεις τιθέμενοι τὰς δὲ φθορὰς διαλύσεις οὐ ζῶσιν οὐδὲ δύνανται ζῆν, τί ποιοῦσιν ἕτερον οὗτοι; καίτοι ὁ μὲν Ἐμπεδοκλῆς τὰ στοιχεῖα κολλῶν καὶ συναρμόττων θερμότησι καὶ μαλακότησι καὶ ὑγρότησι μίξιν αὐτοῖς καὶ συμφυῖαν ἐνωτικὴν ἀμωσγέπως ἐνδίδωσιν, οἱ δὲ τὰς ἀτρέπτους καὶ ἀσυμπαθεῖς ἀτόμους εἰς τὸ αὐτὸ συνελαύνοντες ἐξ αὐτῶν μὲν οὐδέν, αὐτῶν δὲ πολλὰς ποιοῦσι καὶ συνεχεῖς πληγὰς. ^[10]

1112 B ἡ γὰρ περιπλοκὴ κωλύουσα τὴν διάλυσιν μᾶλλον ἐπιτείνει τὴν σύγκρουσιν, ὥστε μὴδὲ μίξιν εἶναι μὴδὲ κόλλησιν ἀλλὰ ταραχὴν καὶ μάχην κατ' αὐτοὺς τὴν λεγομένην γένεσιν· εἰ δ' ἀκαρὲς ... νῦν μὲν ἀπίασι διὰ τὴν ἀντίκρουσιν, νῦν δὲ προσίασι τῆς πληγῆς ἐκλυθείσης, πλεῖον ἢ διπλάσιον χωρὶς εἰσιν ἀλλήλων χρόνον, οὐ ψαύουσιν καὶ πλησιάζουσιν, ὥστε μὴδὲν ἐξ αὐτῶν ἀποτελεῖσθαι μὴδ' ἄψυχον, αἴσθησις δὲ καὶ ψυχὴ καὶ νοῦς καὶ φρόνησις οὐδὲ βουλομένοις ἐπίνοιαν δίδωσιν ὥς γένοιτ' ἂν ἐν κενῷ καὶ ἀτόμοις. ^[10]

1112 C ὦν οὔτε καθ' ἑαυτὰ ποιότης ἐστὶν οὔτε πάθος ἢ μεταβολὴ συνελθόντων, ἀλλ' οὐδὲ συνέλευσις ἢ σύγκρασις ποιοῦσα καὶ μίξιν καὶ συμφυῖαν ἀλλὰ πληγὰς καὶ ἀποπηδήσεις, ὥστε τοῖς τούτων δόγμασι τὸ ζῆν ἀναιρεῖται καὶ τὸ ζῶον εἶναι, κενὰ καὶ ἀπαθεῖς καὶ ἀθέους καὶ ἀψύχους, ἔτι δ' ἀμίκτους καὶ ἀσυγκράτους ἀρχὰς ὑποτιθεμένοις. Πῶς οὖν ἀπολείπουσι φύσιν καὶ ψυχὴν καὶ ζῶον; ὥς ὄρκον ὥς εὐχὴν ὥς θυσίαν ὥς προσκύνησιν, ῥήματι καὶ λόγῳ καὶ τῷ φάναι καὶ προσποιεῖσθαι καὶ ὀνομάζειν, ἃ ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς δόγμασιν ἀναιροῦσιν. εἰ δὲ δὴ τὸ πεφυκὸς αὐτοὶ φύσιν καὶ τὸ γεγονὸς γένεσιν ὀνομάζουσιν, ὥσπερ οἱ ξυλείαν τὰ ξύλα καὶ συμφωνίαν καλοῦντες ἐκφορικῶς τὰ συμφωνοῦντα, πόθεν ἐπῆλθεν αὐτῷ τοιαῦτα προβάλλειν ἐρωτήματα τῷ Ἐμπεδοκλεῖ; 'τί κόπτομεν' φησὶν 'ἡμᾶς αὐτούς, σπουδάζοντες ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ ὀρεγόμενοι τινῶν πραγμάτων καὶ φυλαττόμενοι τίνα πράγματα; οὔτε γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν οὔτ' ἀλλ' οἷς χρώμενοι ζῶμεν. ^[5]

1112 D 'ἀλλὰ θάρρει, φαίη τις ἄν, ὃ φίλον Κωλωτάριον· οὐδεὶς σε κωλύει σπουδάζειν ὑπὲρ σεαυτοῦ, διδάσκων ὅτι 'Κωλώτου φύσις' αὐτὸς ὁ Κωλώτης ἐστὶν ἄλλο δ' οὐθέν, οὐδὲ χρῆσθαι τοῖς πράγμασι (τὰ δὲ πράγματα ὑμῖν ἡδοναί εἰσιν), ὑποδεικνύων ὥς οὐκ ἔστιν ἀμήτων φύσις οὐδ' ὁσμῶν οὐδὲ πλησιάσεως, ἄμητες δ' εἰσὶ καὶ μύρα καὶ γυναῖκες. ^[10]

1112 E

οὐδὲ γὰρ ὁ γραμματικὸς λέγων τὸ 'βίην Ἡρακλείην' αὐτὸν εἶναι τὸν Ἡρακλέα <ἀναιρεῖ τὸν Ἡρακλέα> , οὐδ' οἱ τὰς συμφωνίας καὶ τὰς δοκώσεις ἐκφορὰς μόνον εἶναι φάσκοντες οὐχὶ καὶ φθόγγους καὶ δοκοὺς ὑπάρχειν λέγουσιν· ὅπου καὶ ψυχὴν τινες ἀναιροῦντες καὶ φρόνησιν οὔτε τὸ ζῆν ἀναιρεῖν οὔτε τὸ φρονεῖν δοκοῦσιν. Ἐπικούρου δὲ λέγοντος ἡ τῶν ὄντων φύσις σώματά ἐστι καὶ τόπος, πότερον οὕτως ἀκούωμεν ὡς ἄλλο τι τὴν φύσιν παρὰ τὰ ὄντα βουλομένου λέγειν <ἦ> τὰ ὄντα δηλοῦντος ἕτερον δὲ μηθέν; ὥσπερ ἀμέλει καὶ κενοῦ φύσιν αὐτὸ τὸ κενόν, καὶ νῆ Δία τὸ πᾶν 'παντὸς φύσιν' ὀνομάζειν εἴωθε. ^[10]

1112 F καὶν εἴ τις ἔροιτο 'τί λέγεις, ὦ Ἐπίκουρε, τὸ μὲν τι κενὸν εἶναι τὸ δὲ φύσιν κενοῦ;' 'μὰ Δία' φήσκει, 'νενόμισται δὲ πως ἡ τοιαύτη τῶν ὀνομάτων ὁμιλία, νόμῳ δ' ἐπίφημι καὶ αὐτός,' τί οὖν ἕτερον ὁ Ἐμπεδοκλῆς πεποίηκεν [ἦ] διδάξας ὅτι φύσις παρὰ τὸ φυόμενον οὐθέν ἐστιν οὐδὲ θάνατος παρὰ τὸ θνήσκον, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ποιηταὶ πολλάκις ἀνειδωλοποιοῦντες λέγουσιν 'ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δ' ὀλοὴ Κήρ' (Σ 535), οὕτως γένεσιν τινα καὶ φθορὰν καλοῦσιν οἱ πολλοὶ ἐπὶ τοῖς συνισταμένοις καὶ διαλυομένοις; τοσοῦτον <δ> ἐδέησε τοῦ κινεῖν τὰ ὄντα καὶ μάχεσθαι τοῖς φαινομένοις, ὥστε μηδὲ τὴν φωνὴν ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς συνηθείας, ἀλλ' ὅσον εἰς τὰ πράγματα βλάπτουσιν ἀπάτην παρεῖχεν ἀφελῶν αὐτοῖς ἀποδοῦναι τοῖς ὀνόμασι τὸ νενομισμένον ἐν τούτοις (B 9)· 'οἱ δ' ὅτε μὲν κατὰ φῶτα μιγὲν φῶς αἰθέρι. ^[10]

1113 A .. ἢ κατὰ θηρῶν ἀγροτέρων γένος ἢ κατὰ θάμνων ἢ κατ' οἰωνῶν, τότε μὲν τὸν .

1113 B .. γενέσθαι. εὔτε δ' ἀποκρινθῶσι, τὸ δ' αὖ δυσδαίμονα πότμον. ἦ θέμις, <οὐ> καλέουσι· νόμῳ δ' ἐπίφημι καὶ αὐτός.' <ἄ> ὁ Κωλώτης παραθέμενος οὐ συνεῖδεν ὅτι φῶτας μὲν καὶ θήρας καὶ θάμνους καὶ οἰωνοὺς ὁ Ἐμπεδοκλῆς οὐκ ἀνήρηκεν, ἃ γέ φησι μιγνυμένων τῶν στοιχείων ἀποτελεῖσθαι, τοὺς δὲ τῇ συγκρίσει ταύτη καὶ διακρίσει 'φύσιν' τινὰ καὶ 'πότμον δυσδαίμονα' καὶ 'θάνατον ἀλοίτην' ἐπικατηγοροῦντας ἢ σφάλλονται διδάξας οὐκ ἀφείλετο τὸ χρῆσθαι ταῖς εἰθισμέναις φωναῖς περὶ αὐτῶν. Ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ μὴ τοῦτο κινεῖν τὸ ἐκφορικὸν ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἀλλ', ὡς πρότερον εἴρηται, πραγματικῶς διαφέρεισθαι περὶ τῆς ἐξ οὐκ ὄντων γενέσεως, ἣν φύσιν τινὲς καλοῦσι· δηλοῖ δὲ μάλιστα διὰ τούτων τῶν ἐπῶν (B 11) 'νήπιοι· οὐ γάρ σφιν δολιχόφρονές εἰσι μέριμναι· οἱ δὲ γίνεσθαι πάρος οὐκ ἐὼν ἐλπίζουσιν ἢ τι καταθνήσκειν τε καὶ ἐξόλλυσθαι ἀπάντη. ^[5]

1113 C 'ταῦτα γὰρ τὰ ἔπη μέγα βοῶντός ἐστι τοῖς ὦτα ἔχουσιν, ὡς οὐκ ἀναιρεῖ γένεσιν ἀλλὰ τὴν ἐκ μὴ ὄντος, οὐδὲ φθορὰν ἀλλὰ τὴν πάντη, τουτέστι τὴν εἰς τὸ μὴ ὄν ἀπολλύουσιν. ἐπεὶ τῷ γε βουλομένῳ μὴ ἀγρίως οὕτω μὴδ' ἡλιθίως ἀλλὰ πραότερον συκοφαντεῖν τὸ μετὰ ταῦτ' ἐπὶ τούναντίον ἂν αἰτιάσασθαι παράσχοι, τοῦ Ἐμπεδοκλέους λέγοντος (B 15) 'οὐκ ἂν ἀνὴρ τοιαῦτα σοφὸς φρεσὶ μαντεύσαιτο, ὡς ὄφρα μὲν τε βιώσῃ, τὸ δὲ βίον καλέουσι, τόφρα μὲν οὖν εἰσιν καὶ σφιν πάρα δεινὰ καὶ ἐσθλά, πρὶν δὲ πάγην τε βροτοὶ καὶ <ἐπεὶ> λύθεν, οὐδὲν ἄρ' εἰσί. ^[5]

1113 D 'ταῦτα γὰρ οὐκ ἀρνούμενου μὴ εἶναι τοὺς γεγονότας καὶ ζῶντάς ἐστιν, εἶναι δὲ μᾶλλον οἰομένου καὶ τοὺς μὴδέπω γεγονότας καὶ τοὺς ἤδη τεθνηκότας. ἀλλ' ὅμως ὁ Κωλώτης τοῦτο μὲν οὐκ ἐγκέκληκε, λέγει δὲ κατ' αὐτὸν οὐδὲ νοσήσειν ἡμᾶς οὐδὲ τραυματισθῆσεσθαι. καὶ πῶς ὁ πρὸ τοῦ βίου καὶ μετὰ τὸν βίον ἐκάστω λέγων παρεῖναι δεινὰ καὶ ἐσθλά, περὶ τοὺς ζῶντας οὐκ ἀπολείπει τὸ πάσχειν; τίσιν οὖν ἀληθῶς ἔπεται τὸ μὴ τραυματίζεσθαι μὴδὲ νοσεῖν, ὦ Κωλῶτα; ὑμῖν τοῖς ἐξ ἀτόμου καὶ κενοῦ συμπεπηγόσιν, ὧν οὐδετέρῳ μέτεστιν αἰσθήσεως. ^[10]

1113 E καὶ οὐ τοῦτο δεινόν, ἀλλ' ὅτι μὴδ' ἡδονὴν τὸ ποιῆσον ὑμῖν ἔστι, τῆς μὲν ἀτόμου μὴ δεχομένης τὰ ποιητικὰ τοῦ δὲ κενοῦ μὴ πάσχοντος ὑπ' αὐτῶν. — Ἐπεὶ δ' ὁ μὲν Κωλώτης ἐφεξῆς τῷ Δημοκρίτῳ τὸν Παρμενίδην ἐβούλετο συγκατορύσσειν, ἐγὼ δ' ὑπερβὰς τὰ ἐκείνου τὰ τοῦ Ἐμπεδοκλέους προέλαβον διὰ τὸ μᾶλλον ἀκολουθεῖν τοῖς πρώτοις ἐγκλήμασιν αὐτοῦ, ἀναλάβωμεν τὸν Παρμενίδην. ^[10]

- 1113 F ἃ μὲν οὖν αὐτόν φησιν αἰσχροῖς σοφίσματα λέγειν ὁ Κωλώτης, τούτοις ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ οὐ φιλίαν ἐποίησεν ἀδοξοτέραν, οὐ φιληδονίαν θρασυτέραν, οὐ τοῦ καλοῦ τὸ ἀγωγὸν ἐφ' ἑαυτὸ καὶ δι' ἑαυτὸ τίμιον ἀφείλεν, οὐ τὰς περὶ θεῶν δόξας συνετάραξε· τὸ δὲ πᾶν ἐν εἰπὼν οὐκ οἶδ' ὅπως ζῆν ἡμᾶς κε κώλυκε. ^[5]
- 1114 A καὶ γὰρ Ἐπίκουρος, ὅταν λέγῃ τὸ πᾶν ἄπειρον εἶναι καὶ ἀγέννητον καὶ ἄφθαρτον καὶ μὴτ' αὐξόμενον μῆτε μειούμενον, ὡς περὶ ἐνός τινος διαλέγεται τοῦ παντός. ἐν ἀρχῇ δὲ τῆς πραγματείας ὑπειπὼν τὴν τῶν ὄντων φύσιν σώματα εἶναι καὶ κενὸν ὡς μιᾶς οὔσης εἰς δύο πεποιήται τὴν διαίρεσιν, ὣν θάτερον ὄντως μὲν οὐθέν ἐστιν, ὀνομάζεται δ' ὑφ' ὑμῶν ἀναφές καὶ κενὸν καὶ ἀσώματον· ὥστε καὶ ὑμῖν ἐν τῷ πᾶν ἐστιν, εἰ μὴ βούλεσθε κεναῖς φωναῖς περὶ κενοῦ χρῆσθαι, σκιαμαχοῦντες πρὸς τοὺς ἀρχαίους. ἀλλ' ἄπειρα νῆ Δία πλήθει τὰ σώματα κατ' Ἐπικούρον ἐστι, καὶ γίνεται τῶν φαινομένων ἕκαστον ἐξ ἐκείνων. ^[10]
- 1114 B ὅρα μέντοι, ἃς ὑποτίθεσθε πρὸς γένεσιν ἀρχάς, ἀπειρίαν καὶ κενόν· ὣν τὸ μὲν ἄπρακτον ἀπαθὲς ἀσώματον, ἢ δ' ἄτακτος ἄλογος ἀπερίληπτος, αὐτὴν ἀναλύουσα καὶ ταραττούσα τῷ μὴ κρατεῖσθαι μὴδ' ὀρίζεσθαι διὰ πλῆθος. ἀλλ' ὅ γε Παρμενίδης οὔτε πῦρ ἀνήρηκεν οὔθ' ὕδωρ οὔτε κρημνὸν οὔτε πόλεις, ὡς φησι Κωλώτης, ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ κατοικουμένας· ὅς γε καὶ διάκοσμον πεποιήται, καὶ στοιχεῖα μιγνύς, τὸ λαμπρὸν καὶ σκοτεινόν, ἐκ τούτων τὰ φαινόμενα πάντα καὶ διὰ τούτων ἀποτελεῖ. καὶ γὰρ περὶ γῆς εἶρηκε πολλὰ καὶ περὶ οὐρανοῦ καὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρον καὶ γένεσιν ἀνθρώπων ἀφήγηται· καὶ οὐδὲν ἄρρητον, ὡς ἀνὴρ ἀρχαῖος ἐν φυσιολογίᾳ καὶ συνθεῖς γραφὴν ἰδίαν οὐκ ἄλλοτρίαν διαφορῶν, τῶν κυρίων παρήκεν. ^[10]
- 1114 C ἐπεὶ δὲ καὶ Πλάτωνος καὶ Σωκράτους ἔτι πρότερος συνείδεν, ὡς ἔχει τι δοξαστὸν ἢ φύσις ἔχει δὲ καὶ νοητόν, ἔστι δὲ τὸ μὲν δοξαστὸν ἀβέβαιον καὶ πλανητὸν ἐν πάθεσι πολλοῖς καὶ μεταβολαῖς τῷ φθίνειν καὶ αὔξεσθαι καὶ πρὸς ἄλλον ἄλλως ἔχειν καὶ μὴδ' αἰεὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ὡσαύτως τῇ αἰσθήσει, τοῦ νοητοῦ δ' ἕτερον εἶδος, ἔστι γὰρ 'οὐλομελές τε καὶ ἀτρεμές ἢδ' ἀγέννητον', ὡς αὐτὸς εἶρηκε (B 8, 4), καὶ ὅμοιον ἑαυτῷ καὶ μόνιμον ἐν τῷ εἶναι, ταῦτα συκοφαντῶν ἐκ τῆς φωνῆς ὁ Κωλώτης καὶ τῷ ῥήματι διώκων οὐ τῷ πράγματι τὸν λόγον ἀπλῶς φησι πάντ' ἀναιρεῖν τῷ ἐν ὃν ὑποτίθεσθαι τὸν Παρμενίδην. ^[11]
- 1114 D ὁ δ' ἀναιρεῖ μὲν οὐδετέραν φύσιν, ἑκατέρᾳ δ' ἀποδίδους τὸ προσῆκον εἰς μὲν τὴν τοῦ ἐνός καὶ ὄντος ἰδέαν τίθεται τὸ νοητόν, ὃν μὲν ὡς αἰδίδιον καὶ ἄφθαρτον ἐν δ' ὁμοιότητι πρὸς αὐτὸ καὶ τῷ μὴ δέχεσθαι διαφορὰν προσαγορεύσας, εἰς δὲ τὴν ἄτακτον καὶ φερομένην τὸ αἰσθητόν. ὣν καὶ κριτήριον ἰδεῖν ἔστιν, 'ἡμὲν Ἀληθείης εὐπειθέος ἀτρεκ <ἐς ἧτορ>' , τοῦ νοητοῦ καὶ κατὰ ταῦτ' ἔχοντος ὡσαύτως ἀπτόμενον, 'ἡδὲ βροτῶν δόξας αἷς οὐκ ἐνὶ πίστις ἀληθής' (Parmen. ^[10]
- 1114 E B 1, 29. 30) διὰ τὸ παντοδαπὰς μεταβολὰς καὶ πάθη καὶ ἀνομοιότητας δεχομένοις ὁμιλεῖν πράγμασι. καίτοι πῶς ἂν ἀπέλιπεν αἴσθησιν καὶ δόξαν, αἰσθητὸν μὴ ἀπολιπὼν μὴδὲ δοξαστόν; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν. ἀλλ' ὅτι τῷ μὲν ὄντως ὄντι προσήκει διαμένειν ἐν τῷ εἶναι, ταῦτα δὲ νῦν μὲν ἔστι νῦν δ' οὐκ ἔστιν, ἐξίσταται δ' αἰεὶ καὶ μεταλλάσσει τὴν φύσιν, ἐτέρας ὥετο μᾶλλον ἢ τῆς ἐκείνου τοῦ ὄντος αἰεὶ δεῖσθαι προσηγορίας. ἦν οὖν ὁ περὶ τοῦ ὄντος ὡς ἐν εἴῃ λόγος οὐκ ἀναίρεσις τῶν πολλῶν καὶ αἰσθητῶν, ἀλλὰ δῆλως αὐτῶν τῆς πρὸς τὸ νοητὸν διαφορᾶς. ^[10]
- 1114 F ἦν ἔτι μᾶλλον ἐνδεικνύμενος Πλάτων τῇ περὶ τὰ εἶδη πραγματείᾳ καὶ αὐτὸς ἀντίληψιν τῷ Κωλώτῃ παρέσχε. — Διὸ καὶ τὰ πρὸς τοῦτον εἰρημένα δοκεῖ μοι λαβεῖν ἐφεξῆς. καὶ πρῶτόν γε τὴν ἐπιμέλειαν καὶ πολυμάθειαν τοῦ φιλοσόφου σκεψώμεθα, λέγοντος ὅτι τούτοις τοῖς δόγμασι τοῦ Πλάτωνος ἐπηκολουθήκασιν Ἀριστοτέλης καὶ Ξενοκράτης καὶ Θεόφραστος καὶ πάντες οἱ Περιπατητικοί. ^[5]
- 1115 A

ποῦ γὰρ ὦν τῆς ἀοικίτου τὸ βιβλίον ἔγραφες, ἵνα ταῦτα συντιθεῖς τὰ ἐγκλήματα μὴ τοῖς ἐκεῖνων συντάγμασιν ἐντύχῃς μὴδ' ἀναλάβῃς εἰς χεῖρας Ἀριστοτέλους τὰ περὶ Οὐρανοῦ καὶ τὰ περὶ Ψυχῆς, Θεοφράστου δὲ τὰ πρὸς τοὺς Φυσικοὺς, Ἡρακλείδου δὲ τὸν Ζωροάστρην, τὸ περὶ τῶν ἐν Ἄιδου, τὸ περὶ τῶν Φυσικῶς ἀπορουμένων, Δικαιάρχου δὲ τὰ περὶ Ψυχῆς, ἐν οἷς πρὸς τὰ κυριώτατα καὶ μέγιστα τῶν φυσικῶν ὑπεναντιούμενοι τῷ Πλάτῳ καὶ μαχόμενοι διατελοῦσι; καὶ μὴν τῶν ἄλλων Περιπατητικῶν ὁ κορυφαίότατος Στράτων οὐτ' Ἀριστοτέλει κατὰ πολλὰ συμφέρεται καὶ Πλάτῳ τὰς ἐναντίας ἔσχηκε δόξας περὶ κινήσεως, περὶ νοῦ καὶ περὶ ψυχῆς καὶ περὶ γενέσεως, τελευτῶν <τε> τὸν κόσμον αὐτὸν οὐ ζῶν εἶναι φησι, τὸ δὲ κατὰ φύσιν ἔπεςθαι τῷ κατὰ τύχην· ἀρχὴν γὰρ ἐνδιδόναι τὸ αὐτόματον, εἴθ' οὕτως περαίνεσθαι τῶν φυσικῶν παθῶν ἕκαστον. ^[5]

1115 B τὰς γε μὴν ιδέας, περὶ ὧν ἐγκαλεῖ τῷ Πλάτῳ, πανταχοῦ κινῶν Ἀριστοτέλης καὶ πᾶσαν ἐπάγων ἀπορίαν αὐταῖς ἐν τοῖς ἡθικοῖς ὑπομνήμασιν ἐν τοῖς <λογικοῖς, ἐν τοῖς> φυσικοῖς, διὰ τῶν ἐξωτερικῶν διαλόγων φιλονεικότερον ἐνίοις ἔδοξεν ἢ φιλοσοφώτερον ἐκ *** τῶν δογμάτων τούτων, ὡς προθέμενος τὴν Πλάτωνος ὑπερείπειν φιλοσοφίαν· οὕτω μακρὰν ἦν τοῦ ἀκολουθεῖν. ^[10]

1115 C τίνας οὖν εὐχερείας ἐστὶ τὰ δοκοῦντα τοῖς ἀνδράσι μὴ μαθόντα καταψεύδεσθαι τὰ μὴ δοκοῦντα; καὶ πεπεισμένον ἐλέγχειν ἐτέρους αὐτόγραφον ἐξενεγκεῖν ἀμαθίας ἔλεγχον καθ' αὐτοῦ καὶ θρασυτήτος, ὁμολογεῖν Πλάτῳ φάσκοντα τοὺς διαφορομένους καὶ ἀκολουθεῖν τοὺς ἀντιλέγοντας; Ἀλλὰ δὴ Πλάτων φησὶ τοὺς ἵππους ὑφ' ἡμῶν ματαίως ἵππους εἶναι <νομίζεσθαι> καὶ τοὺς ἀνθρώπους <ἀνθρώπους> . ' καὶ ποῦ τοῦτο τῶν Πλάτωνος συγγραμμάτων ἀποκεκρυμμένον εὗρεν ὁ Κωλώτης; ἡμεῖς γὰρ ἐν πᾶσιν ἀναγινώσκομεν καὶ τὸν ἄνθρωπον ἄνθρωπον καὶ τὸν ἵππον ἵππον καὶ πῦρ τὸ πῦρ ὑπ' αὐτοῦ δοξαζόμενον· ἢ καὶ δοξαστὸν ὀνομάζει τούτων ἕκαστον. ^[10]

1115 D ὁ δ' οἷα δὴ σοφίας οὐδ' ἀκαρὲς ἀπέχων ὡς ἐν καὶ ταῦτόν ἔλαβε τὸ μὴ εἶναι τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ εἶναι μὴ ὃν τὸν ἄνθρωπον. τῷ Πλάτῳ δὲ θαυμαστῶς ἐδόκει διαφέρειν τὸ μὴ εἶναι τοῦ μὴ ὃν εἶναι· τῷ μὲν γὰρ ἀναίρεσιν οὐσίας πάσης τῷ δ' ἑτερότητα δηλοῦσθαι τοῦ μεθεκτοῦ καὶ τοῦ μετέχοντος. ἦν οἱ μὲν ὕστερον εἰς γένους καὶ εἶδους καὶ κοινῶς τινων καὶ ιδίως λεγομένων ποιῶν διαφορὰν ἔθεντο μόνον, ἀνωτέρω δ' οὐ προῆλθον, εἰς λογικωτέρας ἀπορίας ἐμπεσόντες. ^[10]

1115 E ἔστι δὲ τοῦ μεθεκτοῦ πρὸς τὸ μετέχον λόγος, ὃν αἰτία τε πρὸς ὕλην ἔχει καὶ παράδειγμα πρὸς εἰκόνα καὶ δύναμις πρὸς πάθος. ὧ γέ δὴ μάλιστα τὸ καθ' αὐτὸ καὶ ταῦτόν ἀεὶ διαφέρει τοῦ δι' ἕτερον καὶ μὴδέποτ' ὡσαύτως ἔχοντος· ὅτι τὸ μὲν οὐτ' ἔσται ποτὲ μὴ ὃν οὔτε γέγονε καὶ διὰ τοῦτο πάντως καὶ ὄντως ὃν ἐστὶ, τῷ δ' οὐδ' ὅσον ἀπ' ἄλλου συμβέβηκε μετέχειν τοῦ εἶναι βέβαιόν ἐστιν, ἀλλ' ἐξίσταται δι' ἀσθένειαν, ἅτε τῆς ὕλης περὶ τὸ εἶδος ὀλισθανούσης καὶ πάθη πολλὰ καὶ μεταβολὰς ἐπὶ τὴν εἰκόνα τῆς οὐσίας, ὥστε κινεῖσθαι καὶ σαλεύεσθαι, δεχομένης. ^[10]

1115 F ὥσπερ οὖν ὁ λέγων Πλάτωνα μὴ εἶναι τὴν εἰκόνα τὴν Πλάτωνος οὐκ ἀναιρεῖ τὴν ὡς εἰκόνας αἴσθησιν αὐτῆς καὶ ὑπαρξιν, ἀλλ' ἐνδείκνυται καθ' αὐτό τινος ὄντος καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐτέρου γεγονότος διαφορὰν, οὕτως οὔτε φύσιν οὔτε χρῆσιν οὐτ' αἴσθησιν ἀνθρώπων ἀναιροῦσιν οἱ κοινῆς τινος οὐσίας μετοχῇ καὶ ιδέας γινόμενον ἡμῶν ἕκαστον εἰκόνα τοῦ παρασχόντος τὴν ὁμοιότητα τῇ γενέσει προσαγορεύοντες. ^[5]

1116 A οὐδὲ γὰρ ὁ πῦρ μὴ λέγων εἶναι τὸν πεπυρωμένον σίδηρον ἢ τὴν σελήνην ἥλιον, ἀλλὰ κατὰ Παρμενίδην (B 14) 'νυκτιφαὲς περὶ γαῖαν ἀλώμενον ἀλλότριον φῶς', ἀναιρεῖ σιδήρου χρῆσιν ἢ σελήνης φύσιν, ἀλλ' εἰ μὴ λέγοι σῶμα μὴδὲ πεφωτισμένον, ἥδη μάχεται ταῖς αἰσθήσεσιν,

ὥσπερ ὁ σῶμα καὶ ζῶον καὶ γένεσιν καὶ αἴσθησιν μὴ ἀπολείπων. ὁ δὲ ταῦθ' ὑπάρχειν τῷ μετεσχηκέναι καὶ ὅσον ἀπολείπεται τοῦ ὄντος αἰεὶ καὶ τὸ εἶναι παρέχοντος αὐτοῖς ὑπονοῶν οὐ παρορᾷ τὸ αἰσθητὸν ἀλλ' <οὐ> παρορᾷ τὸ νοητόν, οὐδ' ἀναιρεῖ τὰ γινόμενα καὶ φαινόμενα περὶ ἡμᾶς τῶν παθῶν, ἀλλ' ὅτι βεβαιότερα τούτων ἕτερα καὶ μονιμώτερα πρὸς οὐσίαν ἐστὶ τῷ μήτε γίνεσθαι μήτ' ἀπόλλυσθαι μήτε πάσχειν μηθέν, ἐνδείκνυται τοῖς ἐπομένοις καὶ διδάσκει καθαρώτερον τῆς διαφορᾶς ἀπτομένους τοῖς ὀνόμασι τὰ μὲν ὄντα τὰ δὲ γινόμενα προσαγορεύειν. ^[5]

1116 B τοῦτο δὲ καὶ τοῖς νεωτέροις συμβέβηκε· πολλὰ γὰρ καὶ μεγάλα πράγματα τῆς τοῦ ὄντος ἀποστεροῦσι προσηγορίας, τὸ κενὸν τὸν χρόνον τὸν τόπον, ἀπλῶς τὸ τῶν λεκτῶν γένος, ἐν ᾧ καὶ τάληθ' πάντ' ἔνεστι. ταῦτα γὰρ ὄντα μὲν μὴ εἶναι τινὰ δ' εἶναι λέγουσι, χρώμενοι δ' αὐτοῖς ὡς ὑφεστώσι καὶ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ βίῳ καὶ τῷ φιλοσοφεῖν διατελοῦσιν. ^[10]

1116 C Ἀλλ' αὐτὸν ἡδέως ἂν ἐροίμην τὸν κατήγορον, εἰ τοῖς ἑαυτῶν πράγμασι τὴν διαφορὰν οὐκ ἐνωρῶσι ταύτην, καθ' ἣν τὰ μὲν μόνιμα καὶ ἄτρεπτα <τὰ δὲ μεταβλητὰ καὶ τρεπτά> ταῖς οὐσίαις ἐστίν, ὡς λέγουσι καὶ τὰς ἀτόμους ἀπαθεία καὶ στερρότητι πάντα χρόνον ὡσαύτως ἔχειν, τὰ δὲ συγκρίματα πάντα ῥευστὰ καὶ μεταβλητὰ καὶ γινόμενα καὶ ἀπολλύμενα εἶναι, μυρίων μὲν εἰδῶλων ἀπερχομένων αἰεὶ καὶ ῥεόντων, μυρίων δ' ὡς εἰκὸς ἐτέρων ἐκ τοῦ περιέχοντος ἐπιρρεόντων καὶ ἀναπληρούντων τὸ ἄθροισμα ποικιλλόμενον ὑπὸ τῆς ἐξαλλαγῆς ταύτης καὶ μετακεραννύμενον, ἅτε δὴ καὶ τῶν ἐν βάθει τοῦ συγκρίματος ἀτόμων οὐδέποτε λήξαι κινήσεως οὐδὲ παλμῶν πρὸς ἀλλήλας δυναμένων, ὥσπερ αὐτοὶ λέγουσιν. ^[10]

1116 D ἀλλ' ἔστι μὲν ἐν τοῖς πράγμασιν ἡ τοιαύτη διαφορὰ τῆς οὐσίας, σοφώτερος δὲ τοῦ Πλάτωνος ὁ Ἐπίκουρος, ἧς πάντα ὁμοίως ὄντα προσαγορεύει, τὸ ἀναφῆς κενὸν τὸ ἀντερεῖδον σῶμα, τὰς ἀρχὰς τὰ συγκρίματα, κοινῆς καὶ μὴ διαφερούσης ἡγούμενος οὐσίας μετέχειν τὸ αἰδῖον τῷ γινομένῳ, τὸ ἀνώλεθρον τῷ φθειρομένῳ, τὰς ἀπαθείς καὶ διαρκεῖς καὶ ἀμεταβλήτους καὶ μηδέποτε τοῦ εἶναι δυναμένης ἐκπεσεῖν φύσεις ταύταις ὧν ἐν τῷ πάσχειν καὶ μεταβάλλειν τὸ εἶναι, ταῖς μηδένα χρόνον ὡσαύτως ἐχούσαις; εἰ δὲ δὴ καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα διήμαρτε τούτοις ὁ Πλάτων, ὀνομάτων ὥφειλε συγχύσεως εὐθύνας ὑπέχειν τοῖς ἀκριβέστερον ἐλληνίζουσι τούτοις καὶ καθαρώτερον διαλεγόμενοις, οὐχ ὡς ἀναιρῶν τὰ πράγματα καὶ τοῦ ζῆν ἐξάγων ἡμᾶς αἰτίαν ἔχειν, ὅτι τὰ γινόμενα <γινόμενα> καὶ οὐκ ὄντα, καθάπερ οὗτοι, προσηγόρευεν. ^[5]

1116 E — Ἀλλ' ἐπεὶ τὸν Σωκράτην μετὰ τὸν Παρμενίδην ὑπερέβημεν, ἀναληπτέος ... εὐθύς οὖν τὸν ἄφ' ἱερᾶς κεκίνηκεν ὁ Κωλώτης, καὶ διηγησάμενος ὅτι χρησμὸν ἐκ Δελφῶν περὶ Σωκράτους ἀνήνεγκε Χαιρεφῶν, ὃν ἴσμεν ἅπαντες, ταῦτ' ἐπείρηκε· 'τὸ μὲν οὖν τοῦ Χαιρεφῶντος διὰ τὸ τελέως σοφιστικὸν καὶ φορτικὸν διήγημα εἶναι παρήσομεν. ^[10]

1116 F 'φορτικὸς οὖν ὁ Πλάτων ὁ τοῦτον ἀναγράφας τὸν χρησμὸν (Apol. 21a), ἵνα τοὺς ἄλλους ἐάσω· φορτικώτεροι δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸν περὶ Λυκούργου χρησμὸν ἐν ταῖς παλαιοτάταις ἀναγραφαῖς ἔχοντες· σοφιστικὸν δ' ἦν διήγημα τὸ Θεμιστοκλέους, ᾧ πείσας Ἀθηναίους τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν κατεναυμάχησε τὸν βάρβαρον· φορτικοὶ δ' οἱ τῆς Ἑλλάδος νομοθέται τὰ μέγιστα καὶ πλεῖστα τῶν ἱερῶν πυθόχρηστα καθιστάντες. ^[5]

1117 A εἰ τοίνυν ὁ περὶ Σωκράτους, ἀνδρὸς εἰς ἀρετὴν θεολήπτου γενομένου, χρησμὸς ἀνενεχθεὶς ὡς σοφοῦ φορτικὸς ἦν καὶ σοφιστικὸς, τίνι προσείπωμεν ἀξίως ὀνόματι τοὺς ὑμετέρους 'βρόμους' καὶ 'ὀλολυγμούς' καὶ 'κροτοθορύβους' καὶ 'σεβάσεις' καὶ 'ἐπιθειάσεις', αἷς προστρέπεσθε καὶ καθυμνεῖτε τὸν ἐπὶ ἡδονὰς παρακαλοῦντα συνεχεῖς καὶ πυκνάς; ὃς ἐν τῇ πρὸς Ἀνάξαρχον ἐπιστολῇ ταυτὶ γέγραφεν 'ἐγὼ δ' ἐφ' ἡδονὰς συνεχεῖς παρακαλῶ καὶ οὐκ ἐπ' ἀρετάς, κενὰς καὶ

ματαίας καὶ ταραχώδεις ἐχούσας τῶν καρπῶν τὰς ἐλπίδας· ἄλλ' ὅμως ὁ μὲν Μητρόδωρος τὸν Τίμαρχον παρακαλῶν φησι (fr. ^[10])

- 1117 B 38)· 'ποιήσωμέν τι καλὸν ἐπὶ καλοῖς, μόνον οὐ καταδύντες ταῖς ὁμοιοπαθείαις καὶ ἀπαλλαγέντες ἐκ τοῦ χαμαὶ βίου εἰς τὰ Ἐπικούρου ὡς ἀληθῶς θεόφαντα ὄργια· Κωλώτης δ' αὐτὸς ἀκροώμενος Ἐπικούρου φυσιολογοῦντος ἄφνω τοῖς γόνασιν αὐτοῦ προσέπεσε, καὶ ταῦτα γράφει σεμνυνόμενος αὐτὸς Ἐπίκουρος· ὡς σεβομένῳ γάρ σοι τὰ τόθ' ὕφ' ἡμῶν λεγόμενα προσέπεσεν ἐπιθύμημα ἀφυσιολόγητον τοῦ περιπλακῆναι ἡμῖν γονάτων ἐφαπτόμενον καὶ πάσης τῆς εἰθισμένης ἐπιλήψεως γίνεσθαι κατὰ τὰς σεβάσεις τινῶν καὶ λιτάς ἐποίεις οὖν' φησί 'καὶ ἡμᾶς ἀνθιεροῦν σὲ αὐτὸν καὶ ἀντισέβεσθαι. ^[10]
- 1117 C ' συγγνωστὰ νῆ Δία τοῖς λέγουσιν ὡς παντὸς ἄν πρίαιντο τῆς ὀψεως ἐκείνης εἰκόνα γεγραμμένην θεάσασθαι, τοῦ μὲν προσπίπτοντος εἰς γόνατα καὶ περιπλεκομένου τοῦ δ' ἀντιλιτανεύοντος καὶ ἀντιπροσκυνοῦντος, οὐ μέντοι τὸ θεράπευμα τοῦτο, καίπερ εἴ τῳ Κωλώτῃ συντεθέν, ἔσχε καρπὸν ἄξιον· οὐ γὰρ ἀνηγορεύθη σοφὸς ἀλλὰ μόνον ἄφθαρτός μοι περιπάτει' φησί, 'καὶ ἡμᾶς ἀφθάρτους διανοοῦ·' τοιαῦτα μέντοι ῥήματα καὶ κινήματα καὶ πάθη συνειδότες αὐτοῖς ἐτέρους φορτικὸς ἀποκαλοῦσι. Καὶ δῆτα καὶ προθεῖς ὁ Κωλώτης τὰ σοφὰ ταῦτα καὶ καλὰ περὶ τῶν αἰσθήσεων, ὅτι 'σιτία προσαγόμεθα καὶ οὐ χόρτον, καὶ τοὺς ποταμούς, ὅταν ᾧσι μεγάλοι, πλοίοις διαπερῶμεν, ὅταν δ' εὐδιάβατοι γένωνται, τοῖς ποσίν' ἐπιπεφώνηκεν· ἀλλὰ γὰρ ἀλαζόνας ἐπετήδευσας λόγους, ᾧ Σώκρατες· καὶ ἕτερα μὲν διελέγου τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἕτερα δ' ἔπραττε. ^[5]
- 1117 D ' πῶς γὰρ οὐκ ἀλαζόνες οἱ Σωκράτους λόγοι μηδὲν αὐτοῦ εἰδέναι φάσκοντος ἀλλὰ μανθάνειν αἰεὶ καὶ ζητεῖν τὸ ἀληθές; εἰ δὲ τοιαύταις, ᾧ Κωλῶτα, Σωκράτους φωναῖς περιέπεσες, οἷας Ἐπίκουρος γράφει πρὸς Ἰδομενέα· 'πέμπε οὖν ἀπαρχὰς ἡμῖν εἰς τὴν τοῦ ἱεροῦ σώματος θεραπείαν ὑπὲρ τε αὐτοῦ καὶ τέκνων· οὕτω γὰρ μοι λέγειν ἐπέρχεται', τίσιν ἄν ῥήμασιν ἀγροικοτέροις ἐχρήσω; καὶ μὴν ὅτι Σωκράτης ἄλλα μὲν ἔλεγεν ἄλλα δ' ἔπραττε, θαυμαστῶς μαρτυρεῖ σοι τὰ ἐπὶ Δηλίῳ τὰ ἐν Ποτιδαίᾳ τὰ ἐπὶ τῶν τριάκοντα τὰ πρὸς Ἀρχέλαον τὰ πρὸς τὸν δῆμον ἢ πενία ὁ θάνατος· οὐ γὰρ ἄξια ταῦτα τῶν Σωκρατικῶν λόγων. ^[5]
- 1117 E ἐκεῖνος ἦν, ᾧ μακάριε, κατὰ Σωκράτους ἔλεγχος ἕτερα μὲν λέγοντος ἕτερα δὲ πράττοντος, εἰ τὸ ἡδέως ζῆν τέλος ἐκθέμενος οὕτως ἐβίωσε. Ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τὰς βλασφημίας. ὅτι δέ, οἷς ἐγκαλεῖ περὶ τῶν ἐναργῶν, ἔνοχος αὐτός ἐστιν, οὐ συνεῖδεν. ^[10]
- 1117 F Ἐν γὰρ ἐστὶ τῶν Ἐπικούρου δογμάτων, τὸ μηδὲν ἀμεταπείστως πεπεισθαι μηδένα πλὴν τὸν σοφόν. ἐπεὶ τοίνυν ὁ Κωλώτης οὐκ ἦν σοφὸς οὐδὲ μετὰ τὰς σεβάσεις ἐκείνας, ἐρωτάτω πρῶτον <ἐαυτὸν> ἐκεῖνα τὰ ἐρωτήματα, πῶς σιτία προσάγεται καὶ οὐ χόρτον ἐπιτήδειος ὦν καὶ τὸ ἱμάτιον τῳ σώματι καὶ οὐ τῳ κίονι περιτίθῃσι, μήθ' ἱμάτιον εἶναι τὸ ἱμάτιον μήτε σιτίον τὸ σιτίον ἀμεταπείστως πεπεισμένος. ^[5]
- 1118 A εἰ δὲ καὶ ταῦτα πράττει καὶ τοὺς ποταμούς, ὅταν ᾧσι μεγάλοι, ποσὶν οὐ διέρχεται, καὶ τοὺς ὄφεις φεύγει καὶ τοὺς λύκους, μηδὲν εἶναι τούτων οἷον φαίνεται πεπεισμένος ἀμεταπείστως ἀλλὰ πράττων ἕκαστα κατὰ τὸ φαινόμενον, οὐδὲ Σωκράτει δῆπουθεν ἐμποδῶν ἦν ἢ περὶ τῶν αἰσθήσεων δόξα τοῦ χρῆσθαι τοῖς φαινομένοις ὁμοίως. οὐ γὰρ Κωλώτῃ μὲν ὁ ἄρτος ἄρτος ἐφαίνετο καὶ χόρτος ὁ χόρτος, ὅτι τοὺς 'διοπετεῖς' ἀνεγνώκει Κανόνας, ὁ δὲ Σωκράτης ὑπ' ἀλαζονείας ἄρτου μὲν ὡς χόρτου χόρτου δ' ὡς ἄρτου φαντασίαν ἐλάμβανε. δόγμασι γὰρ ἡμῶν καὶ λόγοις οὗτοι χρῶνται βελτίοσιν οἱ σοφοί, τὸ δ' αἰσθάνεσθαι καὶ τυποῦσθαι πρὸς τὰ φαινόμενα κοινόν ἐστὶ πάθος ἀλόγοις περαινόμενον αἰτίαις. ^[10]
- 1118 B ὁ δὲ τὰς αἰσθήσεις λόγος ἐπαγόμενος ὡς οὐκ ἀκριβεῖς οὐδ' ἀσφαλεῖς πρὸς πίστιν οὔσας οὐκ ἀναιρεῖ τὸ φαίνεσθαι τῶν πραγμάτων ἡμῖν ἕκαστον, ἀλλὰ χρωμένους κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπὶ

τάς πράξεις ταῖς αἰσθήσεσι τὸ πιστεύειν ὡς ἀληθέσι πάντα καὶ ἀδιαπτώτοις οὐ δίδωσιν αὐταῖς· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον ἀρκεῖ καὶ χρεῖῳδες ἀπ’ αὐτῶν, ὅτι βέλτιον ἕτερον οὐκ ἔστιν· ἦν δὲ ποθεῖ φιλόσοφος ψυχὴ λαβεῖν ἐπιστήμην περὶ ἐκάστου καὶ γνῶσιν, οὐκ ἔχουσι. Περὶ μὲν οὖν τούτων καὶ πάλιν ὁ Κωλώτης εἰπεῖν παρέξει, ταῦτά πολλοῖς ἐγκεκληκῶς. ^[10]

1118 C ἐν οἷς δὲ κομιδῇ διαγελᾶ καὶ φλαυρίζει τὸν Σωκράτην ζητοῦντα τί ἄνθρωπος ἐστὶ καὶ νεανιευόμενον, ὡς φησιν, ὅτι μὴδ’ αὐτὸς <αὐτὸν> εἰδείη, δῆλος μὲν ἐστὶν αὐτὸς οὐδέποτε πρὸς τούτῳ γενόμενος, ὁ δ’ Ἡράκλειτος ὡς μέγα τι καὶ σεμνὸν διαπεπραγμένος ‘ἐδιζησάμην’ φησὶν ‘ἐμεωυτόν’ (B 101), καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς γραμμάτων θειότατον ἐδόκει τὸ ‘γνῶθι σαυτόν’· ὁ δὲ καὶ Σωκράτει <τῆς> ἀπορίας καὶ ζητήσεως ταύτης ἀρχὴν ἐνέδωκεν, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Πλατωνικοῖς εἴρηκε (fr. 1). Κωλώτῃ δὲ γελοῖον δοκεῖ. τί οὖν οὐ καταγελᾶ καὶ τοῦ καθηγεμόνος τοῦτ’ αὐτὸ πράττοντος, ὅσακις γράφοι καὶ διαλέγοιτο περὶ οὐσίας ψυχῆς καὶ τοῦ ἀθρόου τῆς καταρχῆς; εἰ γὰρ τὸ ἐξ ἀμφοῖν, ὡς ἀξιοῦσιν αὐτοί, σώματος τοιοῦδε καὶ ψυχῆς, ἄνθρωπος ἐστὶν, ὁ ζητῶν ψυχῆς φύσιν ἀνθρώπου ζητεῖ φύσιν ἐκ τῆς κυριωτέρας ἀρχῆς. ^[5]

1118 D ὅτι δ’ αὕτη λόγῳ δυσθεώρητος αἰσθήσει δ’ ἄληπτός ἐστι, μὴ παρὰ Σωκράτους ‘σοφιστοῦ καὶ ἀλαζόνος ἀνδρός’, ἀλλὰ παρὰ τῶν σοφῶν τούτων λάβωμεν, οἱ μέχρι τῶν περὶ σάρκα τῆς ψυχῆς δυνάμεων, αἷς θερμότητα καὶ μαλακότητα καὶ τόνον παρέχει τῷ σώματι, τὴν οὐσίαν συμπηγνύντες αὐτῆς ἔκ τινος θερμοῦ καὶ πνευματικοῦ καὶ ἀερώδους οὐκ ἐξικνουῦνται πρὸς τὸ κυριώτατον ἀλλ’ ἀπαγορεύουσι· τὸ γὰρ ᾧ κρίνει καὶ μνημονεύει καὶ φιλεῖ καὶ μισεῖ, καὶ ὅλας τὸ φρόνιμον καὶ λογιστικὸν ἔκ τινός φησιν ‘ἀκατονόμαστον’ ποιότητος ἐπιγίνεσθαι. ^[5]

1118 E καὶ ὅτι μὲν αἰσχυνομένης ἐστὶν ἀγνοίας τουτὶ τὸ ‘ἀκατονόμαστον’ ἐξομολόγησις οὐκ ἔχειν ὀνομάσαι φασκόντων ὁ μὴ δύνανται καταλαβεῖν, ἴσμεν· ‘ἐχέτω δὲ συγγνώμην καὶ τοῦτο’, ὡς λέγουσι. φαίνεται γὰρ οὐ φαῦλον οὐδὲ ῥάδιον οὐδὲ τοῦ τυχόντος εἶναι καταμαθεῖν ἀλλ’ ἐνδεδυκὸς ἀπόρῳ τινὶ τόπῳ καὶ δεινῶς ἀποκεκρυμμένον, ᾧ γ’ ὄνομα μὴδὲν ἐν τοσούτοις πρὸς δῆλωσιν οἰκεῖόν ἐστιν. ^[10]

1118 F οὐ Σωκράτης οὖν ἀβέλτερος, ὅστις εἴη ζητῶν ἑαυτόν, ἀλλὰ πάντες, οἷς ἔπεισέ τι τῶν ἄλλων πρὸ τούτου ζητεῖν, ὅτι τὴν γνῶσιν ἀναγκαίαν ἔχον οὕτως εὐρεθῆναι χαλεπὸν ἐστὶν. οὐ γὰρ ἂν ἐλπίσειεν ἐτέρου λαβεῖν ἐπιστήμην, ὃν διαπέφευγε τῶν ἑαυτοῦ τὸ κυριώτατον καταλαβεῖν. Ἀλλὰ διδόντες αὐτῷ τὸ μὴδὲν οὕτως ἄχρηστον εἶναι μὴδὲ φορτικὸν ὡς τὸ ζητεῖν αὐτόν, ἐρώμεθα τίς αὕτη τοῦ βίου σύγχυσις ἐστὶν ἢ πῶς ἐν τῷ ζῆν οὐ δύναται διαμένειν ἀνὴρ, ὅτε τύχοι, πρὸς ἑαυτὸν ἀναλογιζόμενος ‘φέρε, τίς ὢν οὗτος ὁ ἐγὼ τυγχάνω; πότερον ὡς κρᾶμά τι μεμιγμένον ἔκ τε τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἢ μᾶλλον ἢ ψυχὴ τῷ σώματι χρωμένη, καθάπερ ἵππεὺς ἀνὴρ ἵππῳ χρώμενος, οὐ τὸ ἐξ ἵππου καὶ ἀνδρός; ἢ τῆς ψυχῆς τὸ κυριώτατον, ᾧ φρονοῦμεν καὶ λογιζόμεθα καὶ πράττομεν, ἕκαστος ἡμῶν ἐστὶ, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ψυχῆς μόρια πάντα καὶ σώματος ὄργανα τῆς τούτου δυνάμεως; ἢ τὸ παράπαν οὐκ ἔστιν οὐσία ψυχῆς ἀλλ’ αὐτὸ τὸ σῶμα κεκραμένον ἔσχηκε τὴν τοῦ φρονεῖν καὶ ζῆν δύναμιν;’ ἀλλὰ τούτοις μὲν οὐκ ἀναιρεῖ τὸν βίον ὁ Σωκράτης, ἃ δὲ πάντες οἱ φυσικοὶ ζητοῦσιν, ἐκεῖνα δ’ ἦν τὰ ἐν Φαίδρῳ (230a) δεινὰ καὶ ταρακτικὰ τῶν πραγμάτων, αὐτὸν οἰομένου δεῖν ἀναθεωρεῖν, ‘εἴτε Τυφῶνός ἐστι θηρίον πολυπλοκώτερον καὶ μᾶλλον ἐπιτεθυμμένον εἴτε θείας τινὸς καὶ αὐτόφου μοίρας φύσει μετέχον;’ ἀλλὰ τούτοις γε τοῖς ἐπιλογισμοῖς οὐ τὸν βίον ἀνῆρει, τὴν δ’ ἐμβροντησίαν ἐκ τοῦ βίου καὶ τὸν τυφὸν ἐξήλαυσε καὶ τὰς ἐπαχθεῖς καὶ ὑπερόγκους κατοικήσεις καὶ μεγαλαυχίας. ^[10]

1119 C ταῦτα γὰρ ὁ Τυφῶν ἐστὶν, ὃν πολὺν ὕμιν ἐνεποίησεν ὁ καθηγεμὼν καὶ θεοῖς πολεμῶν καὶ θείοις ἀνδράσι. — Μετὰ δὲ Σωκράτην καὶ Πλάτωνα προσμάχεται Στίλπων· καὶ τὰ μὲν ἀληθινὰ δόγματα καὶ τοὺς λόγους τοῦ ἀνδρός, οἷς ἑαυτόν τε κατεκόσμη καὶ πατρίδα καὶ φίλους καὶ τῶν

βασιλέων τοὺς περὶ αὐτὸν σπουδάσαντας, οὐ γέγραφεν, οὐδ' ὅσον ἦν φρόνημα τῇ ψυχῇ μετὰ πραότητος καὶ μετριοπαθείας, ὧν δὲ παίζων καὶ χρώμενος γέλωτι πρὸς τοὺς σοφιστὰς λογαρίων προύβαλλεν αὐτοῖς, ἐνὸς μνησθεὶς καὶ πρὸς τοῦτο μηδὲν εἰπὼν μηδὲ λύσας τὴν πιθανότητα τραγωδίαν ἐπάγει τῷ Στίλπωνι καὶ τὸν βίον ἀναιρεῖσθαί φησιν ὑπ' αὐτοῦ λέγοντος ἕτερον ἑτέρου μὴ κατηγορεῖσθαι. ^[10]

1119 D 'πῶς γὰρ βιωσόμεθα μὴ λέγοντες ἄνθρωπον ἀγαθὸν μὴδ' ἄνθρωπον στρατηγὸν ἀλλ' ἄνθρωπον ἄνθρωπον καὶ χωρὶς ἀγαθὸν ἀγαθὸν καὶ στρατηγὸν στρατηγόν, μὴδ' ἵππεῖς μυρίους μὴδὲ πόλιν ἐχυράν, ἀλλ' ἵππεῖς ἵππεῖς, καὶ μυρίους μυρίους, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως; τίς δὲ διὰ ταῦτα χεῖρον ἐβίωσεν ἀνθρώπων; τίς δὲ τὸν λόγον ἀκούσας οὐ συνῆκεν, ὅτι παίζοντός ἐστιν εὐμούσως ἢ γύμνασμα τοῦτο προβάλλοντος ἑτέροις διαλεκτικόν; οὐκ ἄνθρωπον, ὦ Κωλῶτα, μὴ λέγειν ἀγαθὸν οὐδ' ἵππεῖς μυρίους δεινόν ἐστιν, ἀλλὰ τὸν θεὸν μὴ λέγειν θεὸν μὴδὲ νομίζειν, ὃ πράττετε ὑμεῖς μήτε Δία γενέθλιον μήτε Δήμητραν θεσμοφόρον εἶναι μήτε Ποσειδῶνα φυτάλμιον ὁμολογεῖν ἐθέλοντες. ^[10]

1119 E οὗτος ὁ χωρισμὸς τῶν ὀνομάτων πονηρός ἐστι καὶ τὸν βίον ἐμπίπλησιν ὀλιγορίας ἀθέου καὶ θρασυτήτος, ὅταν τὰς συνεζευγμένας τοῖς θεοῖς προσηγορίας ἀποσπῶντες συναναιρήτε θυσίας μυστήρια πομπὰς ἐορτάς. τίνι γὰρ προτέλεια θύσομεν, τίνι σωτήρια; πῶς δὲ φωσφόρεια, βακχεῖα, προτέλεια γάμων ἄξομεν, μὴ ἀπολιπόντες μὴδὲ βακχεῖς καὶ φωσφόρους καὶ προηροσίους καὶ σωτήρας; ταῦτα γὰρ ἄπτεται τῶν κυριωτάτων καὶ μεγίστων ἐν πράγμασιν ἔχοντα τὴν ἀπάτην, οὐ περὶ φωνὰς τινὰς οὐδὲ λεκτῶν σύνταξιν οὐδ' ὀνομάτων συνήθειαν. ^[10]

1119 F ὥς εἴ γε καὶ ταῦτα τὸν βίον ἀνατρέπει, τίνες μᾶλλον ὑμῶν πλημμελοῦσι περὶ τὴν διάλεκτον, οἱ τὸ τῶν λεκτῶν γένος οὐσίαν τῷ λόγῳ παρέχον ἄρδην ἀναιρεῖτε, τὰς φωνὰς καὶ τὰ τυγχάνοντα μόνον ἀπολιπόντες, τὰ δὲ μεταξὺ σημαίνόμενα πράγματα, δι' ὧν γίνονται μαθήσεις διδασκαλῖαι προλήψεις νοήσεις ὁρμαὶ συγκαταθέσεις, τὸ παράπαν οὐδ' εἶναι λέγοντες; Οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τοῦ Στίλπωνος τοιοῦτόν ἐστιν· εἰ περὶ ἵππου τὸ τρέχειν κατηγοροῦμεν, οὗ φησι ταῦτόν εἶναι τῷ περὶ οὗ κατηγορεῖται τὸ κατηγορούμενον ἀλλ' ἕτερον· <οὐδ' εἰ περὶ ἀνθρώπου τὸ ἀγαθὸν εἶναι, ἀλλ' ἕτερον> μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ τί ἦν εἶναι τὸν λόγον, ἕτερον δὲ τῷ ἀγαθῷ· καὶ πάλιν τὸ ἵππον εἶναι τοῦ τρέχοντα εἶναι διαφέρειν· ἑκατέρου γὰρ ἀπαιτούμενοι τὸν λόγον οὐ τὸν αὐτὸν ἀποδίδομεν ὑπὲρ ἀμφοῖν. ^[10]

1120 A ὅθεν ἀμαρτάνειν τοὺς ἕτερον ἑτέρου κατηγοροῦντας ...· εἰ μὲν γὰρ ταυτόν ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἀγαθὸν καὶ τῷ ἵππῳ τὸ τρέχειν, πῶς καὶ σιτίου καὶ φαρμάκου τὸ ἀγαθὸν καὶ νῆ Δία πάλιν λέοντος καὶ κυνὸς τὸ τρέχειν κατηγοροῦμεν; <εἰ> δ' ἕτερον, οὐκ ὀρθῶς ἄνθρωπον ἀγαθὸν καὶ ἵππον τρέχειν λέγομεν.

1120 B εἴπερ οὖν ἐν τούτοις ἐξαίμαξει πικρῶς ὁ Στίλπων, τῶν ἐν ὑποκειμένῳ καὶ καθ' ὑποκειμένου λεγομένων μηδεμίαν ἀπολιπὼν συμπλοκὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἀλλ' ἕκαστον αὐτῶν, εἰ μὴ κομιδῇ ταῦτόν ᾧ συμβέβηκε λέγεται, μὴδ' ὥς συμβεβηκὸς οἰόμενος δεῖν περὶ αὐτοῦ λέγεσθαι, φωναῖς τισὶ δυσκολαίνων καὶ πρὸς τὴν συνήθειαν ἐνιστάμενος, οὐ τὸν βίον ἀναιρῶν οὐδὲ τὰ πράγματα δηλὸς ἐστι. — Γενόμενος δ' οὖν ὁ Κωλῶτης ἀπὸ τῶν παλαιῶν τρέπεται πρὸς τοὺς καθ' ἑαυτὸν φιλοσόφους, οὐδενὸς τιθεὶς ὄνομα· καίτοι καλῶς εἶχε καὶ τούτους ἐλέγχειν ἐπ' ὀνόματος ἢ μὴδὲ τοὺς παλαιούς. ^[10]

1120 C ὁ δὲ τὸν Σωκράτην καὶ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Παρμενίδην τοσαυτάκις θέμενος ὑπὸ τὸ γραφεῖον δηλὸς ἐστιν ἀποδειλιάσας πρὸς τοὺς ζῶντας, οὐ μετριάσας ὑπ' αἰδοῦς, ἦν τοῖς κρείττοσιν οὐκ ἔνειμε. βούλεται δὲ προτέρους μὲν, ὡς ὑπονοῶ, τοὺς Κυρηναίικους ἐλέγχειν, δευτέρους δὲ τοὺς περὶ Ἀρκεσίλαον Ἀκαδημαϊκοὺς. οὗτοι γὰρ ἦσαν οἱ περὶ πάντων ἐπέχοντες· ἐκεῖνοι δὲ τὰ πάθη καὶ τὰς φαντασίας ἐν αὐτοῖς τιθέντες οὐκ ᾤοντο τὴν ἀπὸ τούτων πίστιν εἶναι διαρκῆ πρὸς τὰς

ὕπερ τῶν πραγμάτων καταβεβαιώσεις, ἀλλ' ὥσπερ ἐν πολιορκίᾳ τῶν ἐκτὸς ἀποστάντες εἰς τὰ πάθη κατέκλεισαν αὐτούς, τὸ 'φαίνεται' τιθέμενοι τὸ δ' 'ἐστί' <μηκέτι> προσαποφαινόμενοι περὶ τῶν ἐκτός. ^[5]

1120 D διό φησιν αὐτοὺς ὁ Κωλώτης μὴ δύνασθαι ζῆν μηδὲ χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν· εἴτα κωμῶδων 'οὔτοι' φησὶν 'ἄνθρωπον εἶναι καὶ ἵππον καὶ τοῖχον οὐ λέγουσιν, αὐτοὺς δὲ τοιχοῦσθαι καὶ ἵπποῦσθαι καὶ ἀνθρωποῦσθαι', πρῶτον αὐτὸς ὥσπερ οἱ συκοφάνται κακούργως χρώμενος τοῖς ὀνόμασιν· ἔπεται μὲν γὰρ ἀμέλει καὶ ταῦτα τοῖς ἀνδράσιν, ἔδει δέ, ὡς ἐκεῖνοι διδάσκουσι, δηλοῦν τὸ γινόμενον. ^[10]

1120 E γλυκαίνεσθαι γὰρ λέγουσι καὶ πικραίνεσθαι <καὶ ψύχεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι> καὶ φωτίζεσθαι καὶ σκοτίζεσθαι, τῶν παθῶν τούτων ἐκάστου τὴν ἐνάργειαν οἰκείαν ἐν αὐτῷ καὶ ἀπερίσπαστον ἔχοντος· εἰ δὲ γλυκὺ τὸ μέλι καὶ πικρὸς ὁ θαλλὸς καὶ ψυχρὰ ἡ χάλαζα καὶ θερμὸς ὁ ἄκρατος <καὶ φωτεινὸς ὁ ἥλιος> καὶ σκοτεινὸς ὁ τῆς νυκτὸς ἀήρ, ὑπὸ πολλῶν ἀντιμαρτυρεῖσθαι καὶ θηρίων καὶ πραγμάτων καὶ ἀνθρώπων, τῶν μὲν δυσχεραίνοντων <τὸ μέλι>, τῶν δὲ προσιεμένων τὴν θαλλίαν καὶ ἀποκαομένων ὑπὸ τῆς χαλάζης καὶ καταψυχομένων ὑπ' οἴνου καὶ πρὸς ἥλιον ἀμβλυωττόντων καὶ νύκτωρ βλεπόντων. ^[10]

1120 F ὅθεν ἐμμένουσα τοῖς πάθεσιν ἡ δόξα διατηρεῖ τὸ ἀναμάρτητον, ἐκβαίνουσα δὲ καὶ πολυπραγμονοῦσα τῷ κρίνειν καὶ ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν ἐκτὸς αὐτὴν τε πολλάκις ταράσσει καὶ μάχεται πρὸς ἐτέρους ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐναντία πάθη καὶ διαφόρους φαντασίας λαμβάνοντας. ὁ δὲ Κωλώτης ἔοικε τὸ αὐτὸ πάσχειν τοῖς νεωστὶ γράμματα μανθάνουσι τῶν παίδων, οἱ τοὺς χαρακτῆρας ἐν τοῖς πυξίοις ἐθιζόμενοι λέγειν, ὅταν ἔξω γεγραμμένους ἐν ἐτέροις ἴδωσιν, ἀμφιγνοοῦσι καὶ ταράττονται. καὶ γὰρ οὗτος, οὗς ἐν τοῖς Ἐπικούρου γράμμασιν ἀσπάζεται καὶ ἀγαπᾷ λόγους, οὐ συνίσιν οὐδὲ γινώσκει λεγομένους ὑφ' ἐτέρων. ^[5]

1121 A οἱ γὰρ εἰδώλου προσπίπτοντος ἡμῖν περιφεροῦς ἐτέρου δὲ κεκλασμένου τὴν μὲν αἴσθησιν ἀληθῶς τυποῦσθαι λέγοντες, προσαποφαίνεσθαι δ' οὐκ ἐῶντες ὅτι στρογγύλος ὁ πύργος ἐστὶν ἢ δὲ κώπη κέκλασται, τὰ πάθη τὰ αὐτῶν καὶ τὰ φαντάσματα βεβαιοῦσι τὰ δ' ἐκτὸς οὕτως ἔχειν ὁμολογεῖν οὐκ ἐθέλουσιν· ἀλλ' ὡς ἐκείνοις τὸ ἵπποῦσθαι καὶ τὸ τοιχοῦσθαι λεκτέον, οὐχ ἵππον οὐδὲ τοῖχον, οὕτως ἄρα τὸ στρογγυλοῦσθαι καὶ τὸ σκαληνοῦσθαι τὴν ὄψιν, οὐ σκαληνὸν οὐδὲ στρογγύλον ἀνάγκη <τούτοις τὴν κώπην καὶ> τὸν πύργον λέγειν· τὸ γὰρ εἶδωλον, ὑφ' οὗ πέπονθεν ἡ ὄψις, κεκλασμένον ἐστίν, ἢ κώπη δ' ἂν ἦς τὸ εἶδωλον οὐκ ἐστὶ κεκλασμένη. ^[10]

1121 B διαφορὰν οὖν τοῦ πάθους πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἐκτὸς ἔχοντος ἢ μένειν ἐπὶ τοῦ πάθους δεῖ τὴν πίστιν ἢ τὸ εἶναι τῷ φαίνεσθαι προσαποφαινομένην ἐλέγχεσθαι. τὸ δὲ δὴ βοᾷ αὐτοὺς καὶ ἀγανακτεῖν ὑπὲρ τῆς αἰσθήσεως, <ὥς> οὐ λέγουσι τὸ ἐκτὸς εἶναι θερμὸν ἀλλὰ τὸ ἐν αὐτῇ πάθος γεγενῆσθαι τοιοῦτον, ἄρ' οὐ ταῦτόν ἐστι τῷ λεγομένῳ περὶ τῆς γεύσεως, ὅτι τὸ ἐκτὸς οὐ φησιν εἶναι γλυκὺ, πάθος δέ τι καὶ κίνημα περὶ αὐτὴν γεγενῆσθαι τοιοῦτον; ὁ δὲ λέγων ἀνθρωποειδῆ φαντασίαν λαμβάνειν, εἰ δ' ἀνθρωπὸς ἐστὶ μὴ αἰσθάνεσθαι, πόθεν εἴληφε τὰς ἀφορμάς; οὐ παρὰ τῶν λεγόντων καμπυλοειδῆ φαντασίαν λαμβάνειν, εἰ δὲ καμπύλον ἐστί, μὴ προσαποφαίνεσθαι τὴν ὄψιν μηδ' ὅτι στρογγύλον, ἀλλ' ὅτι φάντασμα περὶ αὐτὴν καὶ τύπωμα στρογγυλοειδὲς γέγονε; 'νὴ Δία' φήσει τις, 'ἀλλ' ἐγὼ τῷ πύργῳ προσελθὼν καὶ τῆς κώπης ἀψάμενος ἀποφανοῦμαι τὴν μὲν εὐθεῖαν εἶναι τὸν δὲ πολύγωνον, ἐκεῖνος δέ, κἂν ἐγγὺς γένηται, τὸ δοκεῖν καὶ τὸ φαίνεσθαι, πλεον δ' οὐδὲν ὁμολογήσει. ^[10]

1121 C 'ναὶ μὰ Δία σοῦ γε μᾶλλον, ὦ βέλτιστε, τὸ ἀκόλουθον ὁρῶν καὶ φυλάττων, τὸ πᾶσαν εἶναι φαντασίαν ὁμοίως ἀξιόπιστον ὑπὲρ ἑαυτῆς, ὑπὲρ ἄλλου δὲ μηδεμίαν ἀλλ' ἐπίσης ἔχειν.

1121 D σοὶ δ' οἴχεται τὸ πᾶσας ὑπάρχειν ἀληθεῖς, ἄπιστον δὲ καὶ ψευδῆ μηδεμίαν, εἰ ταύταις μὲν οἶει δεῖν προσαποφαίνεσθαι περὶ τῶν ἐκτός, ἐκείναις δὲ ... τοῦ πάσχειν πλεον οὐδὲν ἐπίστευες, εἰ

μὲν γὰρ ἐπίσης ἔχουσιν ἐγγύς <τε> γενόμεναι καὶ μακρὰν οὔσαι πρὸς πίστιν, ἢ πάσαις δίκαιόν ἐστιν ἢ μηδὲ ταύταις ἔπεσθαι τὴν προσαποφαινομένην τὸ εἶναι κρίσιν· εἰ δὲ γίνεται διαφορὰ τοῦ πάθους ἀποστᾶσι καὶ προσελθοῦσι, ψευδὸς ἐστὶ τὸ μήτε φαντασίαν μήτ' αἴσθησιν ἐτέραν <έτερας> ἐναργεστέραν ὑπάρχειν. ^[10]

1121 E καθάπερ ἂς λέγουσιν ἐπιμαρτυρήσεις καὶ ἀντιμαρτυρήσεις, οὐθὲν εἰσι πρὸς τὴν αἴσθησιν ἀλλὰ πρὸς τὴν δόξαν· ὥστ' εἰ ταύταις ἐπομένους ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν ἐκτὸς κελεύουσι, τῆς δόξης κρῖμα τὸ εἶναι τῆς δ' αἰσθήσεως πάθος τὸ φαινόμενον ποιοῦντες, ἀπὸ τοῦ πάντως ἀληθοῦς τὴν κρίσιν ἐπὶ τὸ διαπίπτον πολλάκις μεταφέρουσιν. — Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅσης ἐστὶ μεστὰ ταραχῆς καὶ μάχης πρὸς ἑαυτά, τί δεῖ λέγειν ἐν τῷ παρόντι; τοῦ δ' Ἀρκεσιλάου τὸν Ἐπικούρειον οὐ μετρίως ἔοικεν ἡ δόξα παραλυπεῖν ἐν τοῖς τότε χρόνοις μάλιστα τῶν φιλοσόφων ἀγαπηθέντος, μηδὲν γὰρ αὐτὸν ἴδιον λέγοντά φησιν ὑπόληψιν ἐμποιεῖν <καινοτομία> καὶ δόξαν ἀνθρώποις ἀγραμμάτοις, ἅτε δὴ πολυγράμματος αὐτὸς ὢν καὶ μεμουςωμένος. ^[10]

1121 F ὁ δ' Ἀρκεσίλαος τοσοῦτον ἀπέδει τοῦ καινοτομίας τινὰ δόξαν ἀγαπᾶν καὶ ὑποποιεῖσθαι <τι> τῶν παλαιῶν, ὥστ' ἐγκαλεῖν τοὺς τότε σοφιστάς, ὅτι προστρίβεται Σωκράτει καὶ Πλάτωνι καὶ Παρμενίδῃ καὶ Ἡρακλείτῳ τὰ περὶ τῆς ἐποχῆς δόγματα καὶ τῆς ἀκαταληψίας οὐδὲν δεομένοις, ἀλλ' οἷον ἀναγωγὴν καὶ βεβαίωσιν αὐτῶν εἰς ἄνδρας ἐνδόξους ποιοῦμενος. ^[5]

1122 A ὑπὲρ μὲν οὖν τούτου Κωλώτῃ χάρις καὶ παντὶ τῷ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν λόγον ἄνωθεν ἤκειν εἰς Ἀρκεσίλαον ἀποφαίνοντι. τὴν δὲ περὶ πάντων ἐποχὴν οὐδ' οἱ πολλὰ πραγματευσάμενοι καὶ κατατείναντες εἰς τοῦτο συγγράμματα καὶ λόγους ἐκίνησαν· ἀλλ' ἐκ τῆς Στοᾶς αὐτῇ τελευτῶντες ὥσπερ Γοργόνα τὴν ἀπραξίαν ἐπάγοντες ἀπηγόρευσαν, ὡς πάντα πειρῶσι καὶ στρέφουσιν αὐτοῖς οὐχ ὑπήκουσεν ἡ ὁρμὴ γενέσθαι συγκατάθεσις οὐδὲ τῆς ῥοπῆς ἀρχὴν ἐδέξατο τὴν πρόσθεσιν, ἀλλ' ἐξ ἑαυτῆς ἀγωγὸς ἐπὶ τὰς πράξεις ἐφάνη, μὴ δεομένη τοῦ προστίθεσθαι. ^[10]

1122 B νόμιμοι γὰρ οἱ πρὸς ἐκείνους ἀγῶνές εἰσι, καὶ ὅποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις (Υ 250)· Κωλώτῃ δ' οἶμαι τὰ περὶ ὁρμῆς καὶ συγκαταθέσεως ὄνῳ λύρας ἀκρόασιν εἶναι. λέγεται δὲ τοῖς συνεπομένοις καὶ ἀκούουσιν, ὅτι τριῶν περὶ τὴν ψυχὴν κινήματων ὄντων, φανταστικοῦ καὶ ὁρμητικοῦ καὶ συγκαταθετικοῦ, τὸ μὲν φανταστικὸν οὐδὲ βουλομένοις ἀνελεῖν ἔστιν, ἀλλ' ἀνάγκη προεντυγχάνοντας τοῖς πράγμασι τυποῦσθαι καὶ πάσχειν ὑπ' αὐτῶν, τὸ δ' ὁρμητικὸν ἐγειρόμενον ὑπὸ τοῦ φανταστικοῦ πρὸς τὰ οἰκεῖα πρακτικῶς κινεῖ τὸν ἄνθρωπον, οἷον ῥοπῆς ἐν τῷ ἡγεμονικῷ καὶ νεύσεως γινομένης. ^[10]

1122 C οὐδὲ τοῦτ' οὖν ἀναιροῦσιν οἱ περὶ πάντων ἐπέχοντες, ἀλλὰ χρῶνται τῇ ὁρμῇ φυσικῶς ἀγούσῃ πρὸς τὸ φαινόμενον οἰκεῖον. τί οὖν φεύγουσι μόνον; ᾧ μόνῳ ψευδὸς ἐμφύεται καὶ ἀπάτῃ, τὸ δοξάζειν καὶ προπίπτειν τὴν συγκατάθεσιν, εἴξιν οὔσαν ὑπ' ἀσθενείας τῷ φαινομένῳ, χρήσιμον δ' οὐδὲν ἔχουσιν. ἡ γὰρ πρᾶξις δυοῖν δεῖται, φαντασίας τοῦ οἰκείου καὶ πρὸς τὸ φανὲν οἰκεῖον ὁρμῆς, ὣν οὐδέτερον τῇ ἐποχῇ μάχεται. ^[10]

1122 D δόξης γάρ, οὐχ ὁρμῆς οὐδὲ φαντασίας ὁ λόγος ἀφίστησιν. ὅταν οὖν φανῇ τὸ ἡδὺ οἰκεῖον, οὐθὲν δεῖ πρὸς τὴν ἐπ' αὐτὸ κίνησιν καὶ φορὰν δόξης, ἀλλ' ἦλθεν εὐθύς ἡ ὁρμὴ, κίνησις οὔσα καὶ φορὰ τῆς ψυχῆς. Καὶ μὴν αὐτῶν γε τούτων <ἀκούομεν βοώντων>, ὡς αἴσθησιν ἔχειν δεῖ καὶ σάρκινον εἶναι, καὶ φανεῖται ἡδονὴ ἀγαθόν· οὐκοῦν καὶ τῷ ἐπέχοντι ἀγαθὸν φανεῖται· καὶ γὰρ αἰσθήσεως μετέχει καὶ σάρκινός ἐστι, καὶ λαβὼν ἀγαθοῦ φαντασίαν ὀρέγεται καὶ ὁρμᾷ, πάντα πράττων ὅπως οὐ διαφεύξεται αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἀνυστὸν ἀεὶ συνέσται τῷ οἰκείῳ, φυσικαῖς οὐ γεωμετρικαῖς ἐλκόμενος ἀνάγκαις. ἄνευ διδασκάλου γὰρ αὐτὰ προκαλεῖται, τὰ καλὰ ταῦτα καὶ ἑλεῖα καὶ προσηνῆ κινήματα τῆς σαρκός, ὡς αὐτοὶ φασιν οὔτοι, καὶ τὸν πάνυ μὴ φάσκοντα μηδ' ὁμολογοῦντα κάμπτεσθαι καὶ μαλάσσεσθαι τούτοις. ^[10]

- 1122 E 'ἀλλὰ πῶς οὐκ εἰς ὄρος ἄπεισι τρέχων ὁ ἐπέχων ἀλλ' εἰς βαλανεῖον, οὐδὲ πρὸς τὸν τοῖχον ἀλλὰ πρὸς τὰς θύρας ἀναστὰς βαδίζει, βουλόμενος εἰς ἀγορὰν προελθεῖν; τοῦτ' ἐρωτᾷς ἀκριβῆ τὰ αἰσθητήρια λέγων εἶναι καὶ τὰς φαντασίας ἀληθεῖς; ὅτι φαίνεται δήπουθεν αὐτῷ βαλανεῖον οὐ τὸ ὄρος ἀλλὰ τὸ βαλανεῖον, καὶ θύρα οὐχ ὁ τοῖχος ἀλλ' ἡ θύρα, καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἕκαστον. [10]
- 1122 F ὁ γὰρ τῆς ἐποχῆς λόγος οὐ παρατρέπει τὴν αἴσθησιν, οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις πάθεσιν αὐτῆς καὶ κινήμασιν ἀλλοίωσιν ἐμποιεῖ διαταράττουσαν τὸ φανταστικόν, ἀλλὰ τὰς δόξας μόνον ἀναιρεῖ· χρῆται δὲ τοῖς ἄλλοις ὡς πέφυκεν. 'ἀλλ' ἀδύνατον τὸ μὴ συγκατατίθεσθαι τοῖς ἐναργέσι· τὸ γὰρ ἄρνεῖσθαι τὰ πεπιστευμένα τοῦ μήτ' ἄρνεῖσθαι μήτε τιθέναι παραλογώτερον. [5]
- 1123 A ' τίς οὖν κινεῖ τὰ πεπιστευμένα καὶ μάχεται τοῖς ἐναργέσιν; οἱ μαντικὴν ἀναιροῦντες καὶ πρόνοιαν ὑπάρχειν θεῶν μὴ φάσκοντες μηδὲ τὸν ἥλιον ἔμψυχον εἶναι μηδὲ τὴν σελήνην, οἷς πάντες ἄνθρωποι θύουσι καὶ προσεύχονται καὶ σέβονται. τὸ δὲ φύσει περιέχεσθαι τὰ τεκόντα τῶν γεννωμένων οὐχὶ πᾶσι φαινόμενον ἀναιρεῖτε; τὸ δὲ πόνου καὶ ἡδονῆς μηδὲν εἶναι μέσον οὐκ ἀποφαίνεσθε παρὰ τὴν πάντων αἴσθησιν, ἥδεσθαι τὸ μὴ ἀλγεῖν καὶ πάσχειν τὸ μὴ <κινεῖσθαι> λέγοντες; ἀλλ' ἵνα τᾶλλα ἑάσω, τί μᾶλλον ἐναργὲς οὕτως ἐστὶ καὶ πεπιστευμένον ὡς τὸ παρορᾶν καὶ παρακούειν ἐν πάθεσιν ἐκστατικοῖς καὶ μελαγχολικοῖς ὄντα, ὅταν ἡ διάνοια τοιαῦτα πάσχη καὶ ταράττῃται· αἱ δὲ με δαδοφόροι μελανεῖμονες ὄμμα πυροῦσι· καί '. [5]
- 1123 B .. μητέρ' ἀγκάλαις ἐμὴν ἔχουσα' (Eur. Iph. Taur. 289); ταῦτα μέντοι καὶ πολλὰ τούτων ἕτερα τραγικώτερα, τοῖς Ἐμπεδοκλέους ἐοικότα 'τεράσμασιν' ὧν καταγελῶσιν, 'εἰλίποδ' ἀκριτόχειρα' καὶ 'βουγενῆ ἀνδρόπρωρα' καὶ τίνα γὰρ οὐκ ὄψιν ἢ φύσιν ἔκφυλον εἰς τὸ αὐτὸ συνενεγκόντες ἐκ τῶν ἐνυπνίων καὶ τῶν παρακοπῶν οὐδὲν εἶναί φασι παρόραμα τούτων οὐδὲ ψευδὸς οὐδ' ἀσύστατον, ἀλλὰ φαντασίας ἀληθεῖς ἀπάσας καὶ σώματα καὶ μορφὰς ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀφικνουμένας. [10]
- 1123 C εἴτ' ἐστὶ τι τῶν ὄντων ἀδύνατον ἐπισχεῖν, εἰ ταῦτα πιστεῦεσθαι δυνατόν ἐστιν; ἃ γὰρ οὐδεὶς σκευοποιὸς ἢ πλάστης θαυμάτων ἢ γραφεὺς δεινὸς ἐτόλμησε μῖξαι πρὸς ἀπάτην εἰκασματα καὶ παίγνια, ταῦθ' ὑπάρχειν ἀπὸ σπουδῆς τιθέμενοι, μᾶλλον δ' ὅλως, εἰ ταῦτα μὴ ὑπάρχοι, πίστιν οἴχεσθαι καὶ βεβαιότητα καὶ κρίσιν ἀληθείας φάσκοντες αὐτοὶ καταβάλλουσι εἰς ἀφασίαν πάντα πράγματα· καὶ ταῖς κρίσεσι φόβους καὶ ταῖς πράξεσιν ὑποψίας ἐπάγουσιν, εἰ τὰ πραττόμενα καὶ νομιζόμενα καὶ συνήθη καὶ ἀνὰ χεῖρας ἡμῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς φαντασίας καὶ πίστεως ὀχεῖται τοῖς μανικοῖς καὶ ἀτόποις καὶ παρανόμοις ἐκείνοις φάσμασιν. [10]
- 1123 D ἡ γὰρ ἰσότης, ἣν ὑποτίθενται πᾶσι, τῶν νενομισμένων ἀφίστησι μᾶλλον ἢ προστίθῃσι τοῖς παραλόγοις τὴν πίστιν. ὅθεν ἴσμεν οὐκ ὀλίγους τῶν φιλοσόφων ἥδιον ἂν θεμένους τὸ μηδεμίαν ἢ τὸ πάσας ἀληθεῖς εἶναι τὰς φαντασίας, καὶ μᾶλλον ἂν οἷς ὕπαρ ἐντυγχάνουσι διαπιστήσαντας ἀνθρώποις καὶ πράγμασι καὶ λόγοις ἀπλῶς ἅπασιν ἢ μίαν ἐκείνων ἀληθῆ καὶ ὑπάρχουσαν εἶναι φαντασίαν πεισθέντας, <ἅς> λυττώντες ἢ κορυβαντιῶντες ἢ κοιμώμενοι λαμβάνουσιν. [10]
- 1123 E ἃ τοίνυν ἔστι μὲν ἀναιρεῖν, ἔστι δ' ὡς *** οὐκ ἔστιν ἐπέχειν περὶ αὐτῶν, εἰ μηδὲν ἄλλο, τὴν γε διαφωνίαν ταύτην λαβόντας αἰτίαν ἀποχρῶσαν ὑπονοίας πρὸς τὰ πράγματα καὶ οὐδὲ οὕτως ὑγιὲς οὐδὲν, ἀσάφειαν δὲ καὶ ταραχὴν ἔχοντα πᾶσαν; ταῖς μὲν γε περὶ κόσμων ἀπειρίας καὶ ἀτόμων φύσεως καὶ ἀμερῶν καὶ παρεγκλίσεων διαφοραῖς, εἰ καὶ πάνυ πολλοὺς διαταράττουσιν, ἔνεστιν ὅμως παραμυθία, τὸ μηδὲν ἐγγὺς εἶναι μᾶλλον δ' ὅλως ἐπέκεινα τῆς αἰσθήσεως ἀπωκίσθαι τῶν ζητουμένων ἕκαστον· ἡ δ' ἐν ὀφθαλμοῖς αὕτη καὶ ἀκοαῖς καὶ χερσὶν ἀπιστία καὶ ἄγνοια καὶ ταραχὴ περὶ τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰς φαντασίας, εἴτ' ἀληθεῖς εἰσὶν εἴτε

ψευδεῖς, τίνα δόξαν οὐ σαλεύει; ποῖαν δ' οὐκ ἄνω καὶ κάτω ποιεῖ συγκατάθεσιν καὶ κρίσιν; εἰ γὰρ οὐ κραιπαλῶντες οὐδὲ φαρμακῶντες ἄνθρωποι καὶ παρακόπτοντες ἀλλὰ νήφοντες καὶ ὑγιαίνοντες καὶ γράφοντες περὶ ἀληθείας καὶ κανόνων καὶ κριτηρίων ἐν τοῖς ἐναργεστάτοις πάθεσι καὶ κινήμασι τῆς αἰσθήσεως ἢ τὸ ἀνύπαρκτον ἀληθές ἢ ψεῦδος καὶ ἀνύπαρκτον ἡγοῦνται τὸ ἀληθές, οὐκ εἰ περὶ πάντων ἡσυχάζουσιν, ἀλλ' εἴ τισιν ὅλως ἄνθρωποι συγκατατίθενται, θαυμάζειν ἄξιον· οὐδ' ἄπιστον, εἰ μηδεμίαν κρίσιν ἔχουσι περὶ τῶν φαινομένων, ἀλλ' εἰ τὰς ἐναντίας ἔχουσι. ^[5]

1124 A τοῦ γὰρ ἐναντία λέγειν ἀλλήλοις καὶ ἀντικείμενα τὸ <μὴ τιθέναι> μηδέτερον, ἀλλ' ἐπέχειν περὶ τῶν ἀντικειμένων ἥττον ἢ τις θαυμάσειεν. ὁ γὰρ μὴ <τε> τιθεὶς μὴτ' ἀρνούμενος ἀλλ' ἡσυχάζων καὶ τῷ τιθέντι τὴν δόξαν ἥττον μάχεται τοῦ ἀρνούμενου καὶ τῷ ἀρνούμένῳ τοῦ τιθέντος. εἰ δὲ περὶ τούτων δυνατόν ἐστιν ἐπέχειν, οὐδὲ περὶ τῶν ἄλλων ἀδύνατον, κατὰ γ' ὑμᾶς αἴσθησιν αἰσθήσεως καὶ φαντασίαν φαντασίας οὐδ' ὅτιοῦν διαφέρειν ἡγουμένους. ^[10]

1124 B Οὐ μῦθος οὖν οὐδὲ θήρα 'μειρακίων λαμυρῶν καὶ προπετῶν' ὁ περὶ τῆς ἐποχῆς λόγος ἐστίν, ὡς οἶται Κωλώτης, ἀλλ' ἕξις ἀνδρῶν καὶ διάθεσις φυλάττουσα τὸ ἀδιάπτωτον καὶ μὴ προϊέμενη ταῖς διαβεβλημέναις οὕτω καὶ δυστατούσαις αἰσθήσεσι τὴν κρίσιν μηδὲ συνεξαπατωμένη τούτοις, οἱ τὰ φαινόμενα τῶν ἀδήλων πίστιν ἔχειν φάσκουσιν, ἀπιστίαν τοσαύτην καὶ ἀσάφειαν ἐν τοῖς φαινομένοις ὀρῶντες. ἀλλὰ μῦθος μὲν ἐστίν ἡ ἀπειρία καὶ τὰ εἶδωλα, προπέτειαν δὲ καὶ λαμυρίαν ἐμποιεῖ νέοις ὁ περὶ Πυθοκλέους οὕτω γεγονότος ὀκτωκαίδεκα ἔτη γράφων οὐκ εἶναι φύσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι ἀμείνω καὶ τερατικῶς αὐτὸν εὖ ἀπαγγέλλειν, καὶ πάσχειν αὐτὸς τὸ τῶν γυναικῶν, εὐχόμενος ἀνεμέσητα πάντα εἶναι καὶ ἀνεπίφθονα τῆς ὑπερβολῆς τῷ νεανίσκῳ 'σοφισταί' δ' εἰσὶ καὶ 'ἀλαζόνες' οἱ πρὸς ἄνδρας ἐλλογίμους οὕτως ἀσελγῶς καὶ ὑπερηφάνως γράφοντες. ^[5]

1124 C καίτοι Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Θεόφραστος καὶ Δημόκριτος ἀντειρήκασιν τοῖς πρὸ αὐτῶν βιβλίον δὲ τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔχον ὁμοῦ πρὸς ἅπαντας οὐδεὶς ἄλλος ἐξενεγκεῖν ἐτόλμησεν. Ὅθεν ὥσπερ οἱ περὶ τὸ θεῖον πλημμελήσαντες ἐξαγορεύων τὰ ἑαυτοῦ κακὰ τελευτῶντος ἥδη τοῦ βιβλίου φησὶν ὅτι 'τὸν βίον οἱ νόμους διατάξαντες καὶ νόμιμα καὶ τὸ βασιλεύεσθαι τὰς πόλεις καὶ ἄρχεσθαι καταστήσαντες εἰς πολλὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν ἔθεντο καὶ θορύβων ἀπήλλαξαν· εἰ δὲ τις ταῦτα ἀναιρήσει, θηρίων βίον βιωσόμεθα καὶ ὁ προστυχὼν τὸν ἐντυχόντα μονοноῦ κατέδεταί'. ^[5]

1124 D τοῦτο γὰρ ὁ Κωλώτης αὐταῖς λέξεσιν ἐκπεφώνηκεν, οὐ δικαίως οὐδ' ἀληθῶς. ἂν γὰρ ἀνελῶν τις τοὺς νόμους τὰ Παρμενίδου καὶ Σωκράτους καὶ Ἡρακλείτου καὶ Πλάτωνος ἀπολίπη δόγματα, πολλοῦ δεήσομεν ἀλλήλους κατεσθίειν καὶ θηρίων βίον ζῆν· φοβησόμεθα γὰρ τὰ αἰσchrὰ καὶ τιμήσομεν ἐπὶ τῷ καλῷ δικαιοσύνην, θεοὺς ἄρχοντας ἀγαθοὺς καὶ δαίμονας ἔχειν τοῦ βίου φύλακας ἡγούμενοι καὶ 'τὸν ὑπὲρ γῆς καὶ ὑπὸ γῆν χρυσὸν ἀρετῆς ἀντάξιον' μὴ τιθέμενοι καὶ ποιοῦντες ἐκουσίως διὰ τὸν λόγον, ἧ φησι Ξενοκράτης (fr. ^[5]

1124 E 31), ἃ νῦν ἄκοντες διὰ τὸν νόμον. πότ' οὖν ἔσται θηριώδης καὶ ἄγριος καὶ ἄμικτος ἡμῶν ὁ βίος; ὅταν ἀναιρεθῶσι μὲν οἱ νόμοι, μένωσι δ' οἱ πρὸς ἡδονὴν παρακαλοῦντες λόγοι, πρόνοια δὲ θεῶν μὴ νομίζεται, σοφοὺς δ' ἡγῶνται τοὺς 'τῷ καλῷ προσπύοντας, ἂν ἡδονὴ μὴ προσῇ', χλευάζωσι δὲ ταῦτα καὶ γελῶσιν (Trag. ^[10]

1124 F adesp. 421) 'ἔστιν Δίκης ὀφθαλμός, ὃς τὰ πάνθ' ὀρᾷ' καί (Trag. adesp. 496) 'πέλας γὰρ ἐστὼς ὁ θεὸς ἐγγύθεν βλέπει' καὶ 'ὁ μὲν θεός, ὥσπερ δὴ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ μέσα καὶ τελευτὴν ἔχων τοῦ παντὸς εὐθείᾳ περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος· τῷ δ' ἔπεται Δίκη, τῶν ἀπολειπομένων τιμωρὸς τοῦ θείου νόμου'. ^[5]

1125 A

οἱ γὰρ τούτων καταφρονοῦντες ὡς μύθων καὶ περὶ γαστέρα τάγαθὸν ἡγούμενοι καὶ τοὺς ἄλλους πόρους δι' ὧν ἡδονὴ παραγίνεται, νόμου δέονται καὶ φόβου καὶ πληγῆς καὶ βασιλέως τινὸς καὶ ἄρχοντος ἐν χειρὶ τὴν δίκην ἔχοντος, ἵνα μὴ τοὺς πλησίον κατεσθίωσιν ὑπὸ λαιμαργίας ἀθεότητι θρασυνομένης. καὶ γὰρ ὁ τῶν θηρίων βίος τοιοῦτός ἐστιν, ὅτι τῆς ἡδονῆς οὐδὲν ἐπίσταται κάλλιον οὐδὲ δίκην θεῶν οἶδεν οὐδὲ σέβεται τῆς ἀρετῆς τὸ κάλλος, ἀλλ' εἴ τι θαρραλέον αὐτοῖς ἢ πανοῦργον ἢ δραστήριον ἐκ φύσεως ἔνεστι, τούτῳ πρὸς ἡδονὴν σαρκὸς καὶ ἀποπλήρωσιν ὁρέξεται. ^[10]

1125 B καθάπερ οἶται δεῖν ὁ σοφὸς Μητρόδωρος (fr. 6), λέγων τὰ καλὰ πάντα καὶ σοφὰ καὶ περιττὰ τῆς ψυχῆς ἐξευρήματα τῆς κατὰ σάρκα ἡδονῆς ἔνεκα καὶ τῆς ἐλπίδος τῆς ὑπὲρ ταύτης συνεστάναι καὶ πᾶν εἶναι κενὸν ἔργον, ὃ μὴ εἰς τοῦτο κατατείνει. τούτοις τοῖς διαλογισμοῖς καὶ φιλοσοφήμασιν ἀρθέντων <τῶν> νόμων ὄνυχες λύκων ἐνδέουσι καὶ ὀδόντες λεόντων καὶ γαστέρες βοῶν καὶ τράχηλοι καμήλων. καὶ ταῦτα τὰ πάθη καὶ τὰ δόγματα λόγων καὶ γραμμάτων ἀπορία τὰ θηρία βρυχήμασι καὶ χρεμετισμοῖς καὶ <ὕλακαῖς σημαίνει>, καὶ πᾶσα φωνὴ γαστρός ἐστιν αὐτοῖς καὶ σαρκὸς ἡδονὴν ἀσπαζομένη καὶ σαίνουσα παροῦσαν ἢ μέλλουσαν, εἰ μὴ τι φύσει φιλόφωνόν ἐστι καὶ κωτίλον. ^[10]

1125 C οὐδεὶς οὖν ἔπαινος ἄξιός ἂν γένοιτο τῶν ἐπὶ ταῦτα τὰ πάθη τὰ θηριώδη νόμους θεμένων καὶ πολιτείας καὶ ἀρχὰς καὶ νόμων διάταξιν. ἀλλὰ τίνες εἰσὶν οἱ ταῦτα συγγέοντες καὶ καταλύοντες καὶ ἄρδην ἀναιροῦντες; οὐχ οἱ πολιτείας ἀφιστάντες αὐτοὺς καὶ τοὺς πλησιάζοντας; οὐχ οἱ τὸν τῆς ἀταραξίας στέφανον ἀσύμβλητον εἶναι ταῖς μεγάλαις ἡγεμονίαις λέγοντες; οὐχ οἱ τὸ βασιλεύειν ἀμαρτίαν καὶ διάπτωσιν ἀποφαίνοντες καὶ γράφοντες αὐταῖς λέξεσιν, ὅτι 'λέγειν δεῖ, πῶς ἄριστα τὸ τῆς φύσεως τέλος συντηρήσει καὶ πῶς τις ἐκὼν εἶναι μὴ πρόσεισιν ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τὰς τῶν πληθῶν ἀρχάς· καὶ ἔτι ταῦτα πρὸς ἐκείνους· 'οὐδὲν οὖν ἔτι δεῖ τοὺς Ἕλληνας σῶζειν οὐδ' ἐπὶ σοφία στεφάνου παρ' αὐτῶν τυγχάνειν, ἀλλ' ἐσθίειν καὶ πίνειν, ὧς Τιμόκратες, ἀβλαβῶς τῇ σαρκὶ καὶ κεχαρισμένως' (Metrod. ^[10]

1125 D fr. 41); ἀλλὰ μὴν ἥς γε καὶ Κωλώτης ἐπαινεῖ διατάξεως τῶν νόμων πρῶτόν ἐστιν ἡ περὶ θεῶν δόξα καὶ μέγιστον, ἥ καὶ Λυκοῦργος Λακεδαιμονίους καὶ Νομάς Ῥωμαίους καὶ Ἴων ὁ παλαιὸς Ἀθηναίους καὶ Δευκαλίων Ἕλληνας ὁμοῦ τι πάντας καθωσίωσαν, εὐχαῖς καὶ ὅρκους καὶ μαντεύμασι καὶ φήμασι ἐμπαθεῖς πρὸς τὰ θεῖα δι' ἐλπίδων ἅμα καὶ φόβων καταστήσαντες. εὐροὶς δ' ἂν ἐπιὼν πόλεις ἀτειχίστους, ἀγραμμάτους, ἀβασιλεύτους, ἀοίκους, ἀχρημάτους, νομίσματος μὴ δεομένας, ἀπείρους θεάτρων καὶ γυμνασίων· ἀνιέρου δὲ πόλεως καὶ ἀθέου, μὴ χρωμένης εὐχαῖς μηδ' ὅρκους μηδὲ μαντεῖαις μηδὲ θυσίαις ἐπ' ἀγαθοῖς μηδ' ἀποτροπαῖς κακῶν οὐδεὶς ἐστιν οὐδ' ἔσται γεγωνὶς θεατῆς· ἀλλὰ πόλις ἂν μοι δοκεῖ μᾶλλον ἐδάφους χωρὶς ἢ πολιτεία τῆς περὶ θεῶν δόξης ὑφαιρεθείσης παντάπασιν σύστασιν λαβεῖν ἢ λαβοῦσα τηρῆσαι. ^[5]

1125 E τοῦτο μέντοι τὸ συνεκτικὸν ἀπάσης κοινωνίας καὶ νομοθεσίας ἔρεισμα καὶ βάθρον οὐ κύκλω περιιόντες οὐδὲ κρύφα καὶ δι' αἰνιγμάτων, ἀλλὰ τὴν πρώτην τῶν κυριωτάτων δοξῶν προσβαλόντες εὐθὺς ἀνατρέπουσιν. ^[10]

1125 F εἴθ' ὥσπερ ὑπὸ Ποινῆς ἐλαυνόμενοι δεινὰ ποιεῖν ὁμολογοῦσι συγγέοντες τὰ νόμιμα καὶ τὰς διατάξεις τῶν νόμων ἀναιροῦντες, ἵνα μηδὲ συγγνώμης τύχωσι. τὸ μὲν γὰρ ἀμαρτάνειν περὶ δόξαν, εἰ καὶ μὴ σοφῶν, ὅμως ἀνθρώπινόν ἐστι· τὸ δ' ἐγκαλεῖν ἑτέροις ἅπερ αὐτοὶ πράττουσι πῶς ἂν τις εἴποι φειδόμενος τῶν ἀξίων ὀνομάτων; Εἰ γὰρ πρὸς Ἀντίδωρον ἢ Βίωνα τὸν σοφιστὴν γράφων ἐμνήσθη νόμων καὶ πολιτείας καὶ διατάξεως, οὐκ ἂν [τις] εἶπεν αὐτῷ (Eur. ^[5]

1126 A Or. 258) 'μέν', ὧς ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις· περιστέλλων τὸ σαρκίδιον, ἐμοὶ δὲ περὶ τούτων <οἱ> οἰκονομικῶς καὶ πολιτικῶς βεβιωκότες ἐγκαλείωσαν; εἰσὶ δὲ <τοι> οὗτοι

πάντες οἷς Κωλώτης λελοιδόρηκεν. ὧν Δημόκριτος μὲν παραινεῖ τὴν τε πολιτικὴν τέχνην
μεγίστην οὔσαν ἐκδιδάσκεισθαι καὶ τοὺς πόρους διώκειν, ἀφ' ὧν τὰ μεγάλα καὶ λαμπρὰ γίνεται
τοῖς ἀνθρώποις· Παρμενίδης δὲ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα διεκόσμησε νόμοις ἀρίστοις, ὥστε τὰς
ἀρχὰς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐξορκοῦν τοὺς πολίτας ἐμμενεῖν τοῖς Παρμενίδου νόμοις·
Ἐμπεδοκλῆς δὲ τοὺς τε πρώτους τῶν πολιτῶν ὑβρίζοντας καὶ διαφοροῦντας τὰ κοινὰ
ἐξελέγξας *** τὴν τε χώραν ἀπήλλαξεν ἀκαρπίας καὶ λοιμοῦ διασφάγας ὄρους ἀποτειχίσας, δι'
ὧν ὁ νότος εἰς τὸ πεδῖον ὑπερέβαλλε· Σωκράτης δὲ μετὰ τὴν καταδίκην φυγῆς αὐτῷ
μεμηχανημένης ὑπὸ τῶν φίλων οὐκ ἐχρήσατο, τοὺς νόμους βεβαιῶν, ἀλλ' ἀδίκως ἀποθανεῖν
εἴλετο μᾶλλον ἢ σωθῆναι παρανόμως· Μέλισσος δὲ τῆς πατρίδος στρατηγῶν Ἀθηναίους
κατεναυμάχησε· Πλάτων δὲ καλοὺς μὲν ἐν γράμμασι λόγους περὶ νόμων καὶ πολιτείας ἀπέλιπε,
πολὺ δὲ κρεῖττονας ἐνεποίησε τοῖς ἐταίροις, ἀφ' ὧν Σικελία διὰ Δίωνος ἡλευθεροῦτο καὶ
Θράκη διὰ Πύθωνος καὶ Ἡρακλείδου Κότυν ἀνελόντων, Ἀθηναίων δὲ Χαβρίαὶ στρατηγοὶ καὶ
Φωκίωνες ἐξ Ἀκαδημείας ἀνέβαινον. ^[5]

1126 C Ἐπίκουρος μὲν γὰρ εἰς Ἀσίαν ἐξέπεμπε τοὺς Τιμοκράτει λοιδορησομένους, [καὶ] τῆς βασιλικῆς
ἐξελὼν αὐλῆς τὸν ἄνθρωπον, ὅτι Μητροδώρῳ προσέκρουσεν ἀδελφὸς ὧν, καὶ ταῦτ' ἐν τοῖς
βιβλίοις γέγραπται τοῖς ἐκείνων· Πλάτων δὲ τῶν ἐταίρων ἐξαπέστειλεν Ἀρκάσι μὲν
Ἀριστῶνυμον διακοσμήσοντα τὴν πολιτείαν, Ἡλείοις δὲ Φορμίωνα, Μενέδημον δὲ Πυρραίοις.
^[10]

1126 D Εὐδοξος δὲ Κνιδίοις καὶ Ἀριστοτέλης Σταγειρίταις, Πλάτωνος ὄντες συνήθεις, νόμους ἔγραψαν·
παρὰ δὲ Ξενοκράτους Ἀλέξανδρος ὑποθήκας ἤτησε περὶ βασιλείας· ὁ δὲ πεμφθεὶς πρὸς
Ἀλέξανδρον ὑπὸ τῶν ἐν Ἀσίᾳ κατοικούντων Ἑλλήνων καὶ μάλιστα διακαύσας καὶ παροξύνας
ἄψασθαι τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμου Δήλιος ἦν Ἐφέσιος, ἐταῖρος Πλάτωνος· Ζήνων
τοῖνυν ὁ Παρμενίδου γνῶριμος ἐπιθέμενος Δημῶλ τῷ τυράννῳ καὶ δυστυχήσας περὶ τὴν
πρᾶξιν ἐν πυρὶ τὸν Παρμενίδου λόγον ὥσπερ χρυσὸν ἀκήρατον καὶ δόκιμον παρέσχε, καὶ
ἀπέδειξεν ἔργοις ὅτι τὸ αἰσχρὸν ἀνδρὶ μεγάλῳ φοβερόν ἐστιν, ἀλγηδόνα δὲ παῖδες καὶ γυναῖκα
καὶ γυναίων ψυχὰς ἔχοντες ἄνδρες δεδίασι· τὴν γὰρ γλῶτταν αὐτοῦ διατραγῶν τῷ τυράννῳ
προσέπτυσεν. ^[10]

1126 E ἐκ δὲ τῶν Ἐπικούρου λόγων καὶ δογμάτων οὐ λέγω τίς τυραννοκτόνος ἢ τίς ἀριστεὺς ἢ τίς
νομοθέτης ἢ τίς ἄρχων ἢ βασιλέως σύμβουλος ἢ δήμου προστάτης ἢ βεβασανισμένος ὑπὲρ τῶν
δικαίων ἢ τεθνηκώς, ἀλλὰ τίς τῶν σοφῶν ἔπλευσεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἐπρέσβευσεν, ἀνήλωσε,
ποῦ γέγραπται πολιτικὴ πρᾶξις ὑμῖν; καίτοι ὅτι Μητρόδωρος εἰς Πειραιᾶ κατέβη σταδίου
τεσσαράκοντα Μιθρῇ τινὶ Σύρῳ τῶν βασιλικῶν συνειλημμένῳ βοηθήσων, πρὸς πάντας
ἐγράφετο καὶ πάσας ἐπιστολαῖς, μεγαληγοροῦντος Ἐπικούρου καὶ σεμνύνοντος ἐκείνην τὴν
ὁδόν. ^[10]

1126 F τί οὖν εἴ τι τοιοῦτον ἐπέπρακτο αὐτοῖς οἷον Ἀριστοτέλει, τὴν πατρίδα κτίσαι διεφθαρμένην
ὑπὸ Φιλίππου, Θεοφράστῳ δὲ δις ἐλευθερῶσαι τυραννουμένην; οὐκ ἐπιλιπεῖν ἔδει πρότερον
φέροντα βύβλους τὸν Νεῖλον ἢ τούτους ἀποκαμεῖν γράφοντας περὶ αὐτῶν; καὶ οὐ τοῦτο δεινόν
ἐστιν, ὅτι τοσούτων ὄντων φιλοσόφων μόνοι σχεδὸν ἀσύμβολοι τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀγαθῶν
κοινωνοῦσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ τραγωδιῶν ποιηταὶ καὶ κωμωδιῶν ἀεὶ τι πειρῶνται χρήσιμον
παρέχεσθαι καὶ λέγειν ὑπὲρ νόμων καὶ πολιτείας, οὗτοι δέ, κἂν γράφωσι, γράφουσι περὶ
πολιτείας ἵνα μὴ πολιτευώμεθα, καὶ περὶ ῥητορικῆς ἵνα μὴ ῥητορεύωμεν, καὶ περὶ βασιλείας
ἵνα [μὴ] φεύγωμεν τὸ συμβιοῦν βασιλεῦσι· τοὺς δὲ πολιτικούς ἄνδρας ἐπὶ γέλῳτι καὶ καταλύσει
τῆς δόξης ὀνομάζουσι μόνον ὥς τὸν Ἐπαμεινώνδαν, ἐσχηκέναι τι λέγοντες ἀγαθὸν καὶ τοῦτο
δὲ 'μικρόν', οὕτωςι τῷ ῥήματι φράζοντες, αὐτὸν δὲ 'σιδηροῦν σπλάγχχνον' ἀποκαλοῦντες καὶ

πυνθανόμενοι, τί παθὼν ἐβάδιζε διὰ τῆς Πελοποννήσου μέσης καὶ οὐ πιλίδιον ἔχων οἴκοι καθῆτο, δηλαδὴ περὶ τὴν τῆς γαστρὸς ἐπιμέλειαν ὅλος καθεστώς. ^[10]

1127 B ἃ δὲ Μητρόδωρος ἐν τῷ περὶ Φιλοσοφίας ἐξορχούμενος πολιτείαν γέγραφεν (fr. 31), οὐκ ὥμην δεῖν παρεῖναι· λέγει δέ, ὅτι ‘τῶν σοφῶν τινες ὑπὸ δαψιλείας τύφου οὕτως καλῶς ἐνεῖδον τὸ ἔργον αὐτῆς, ὥστ’ οἴχονται φερόμενοι πρὸς τὰς αὐτὰς Λυκούργῳ καὶ Σόλῳ ἐπιθυμίας κατὰ τοὺς περὶ βίων λόγους καὶ ἀρετῆς. τῦφος οὖν ἦν καὶ δαψίλεια τύφου τὸ ἐλευθέρας εἶναι τὰς Ἀθήνας τὴν τε Σπάρτην εὐνομεῖσθαι καὶ τοὺς νέους μὴ θρασύνεσθαι, μηδ’ ἐξ ἐταιρῶν παιδοποιεῖσθαι μηδὲ πλοῦτον καὶ τρυφὴν καὶ ἀσέλγειαν ἄρχειν ἀλλὰ νόμον καὶ δικαιοσύνην ἐν ταῖς πόλεσιν· αὗται γὰρ ἦσαν ἐπιθυμῖαι Σόλωνος <καὶ Λυκούργου>’. ^[10]

1127 C καὶ λοιδορῶν ὁ Μητρόδωρος ἐπιλέγει τοῖς εἰρημένοις (fr. 32) ‘διὸ καὶ καλῶς ἔχει τὸν ἐλεύθερον ὡς ἀληθῶς γέλῳτα γελάσαι ἐπὶ τε δὴ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ ἐπὶ τοῖς Λυκούργοις τοῦτοις καὶ Σόλῳσιν’. ἀλλ’ οὐκ ἐλεύθερος οὗτος, ὃ Μητρόδωρε, ἐστὶν ἀλλ’ ἀνελεύθερος καὶ ἀνάγωγος καὶ οὐδὲ μᾶστιγος ἐλευθέρας δεόμενος, ἀλλὰ τῆς ἀστραγαλωτῆς ἐκείνης, ἣ τοὺς Γάλλους πλημμελοῦντας ἐν τοῖς Μητρώοις κολάζουσιν. Ὅτι δ’ οὐ νομοθέταις ἀλλὰ νόμοις ἐπολέμουν, ἔξεστιν ἀκούειν Ἐπικούρου· ἐρωτᾷ γὰρ αὐτὸν ἐν ταῖς Διαπορίαις, εἰ πράξει τινὰ ὁ σοφὸς ὢν οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσιν, εἰδὼς ὅτι λήσει, καὶ ἀποκρίνεται· ‘οὐκ εὖοδον τὸ ἀπλοῦν ἐστὶ κατηγορήμα,‘ τουτέστι ‘πράξω μὲν, οὐ βούλομαι δ’ ὁμολογεῖν’. ^[5]

1127 D πάλιν δ’ οἶμαι γράφων πρὸς Ἰδομενέα διακελεύεται ‘μὴ νόμοις καὶ δόξαις δουλεύοντα ζῆν, ἐφ’ ὅσον ἂν μὴ τὴν διὰ τοῦ πέλας ἐκ πληγῆς ὄχλησιν παρασκευάζωσιν’. εἴπερ οὖν οἱ νόμους καὶ πολιτείας ἀναιροῦντες τὸν βίον ἀναιροῦσι τὸν ἀνθρώπινον, Ἐπίκουρος δὲ καὶ Μητρόδωρος τοῦτο ποιοῦσι, τοὺς μὲν συνήθεις ἀποτρέποντες τοῦ τὰ κοινὰ πράττειν τοῖς δὲ πράττουσιν ἀπεχθανόμενοι τοὺς δὲ πρῶτους καὶ σοφωτάτους τῶν νομοθετῶν κακῶς λέγοντες τῶν δὲ νόμων παρακελευόμενοι περιφρονεῖν, ἐὰν μὴ προσῇ φόβος πληγῆς καὶ κολάσεως, οὐκ οἶδα τί τηλικοῦτο κατέψευσται τῶν ἄλλων ὁ Κωλώτης, ἡλίκον ἀληθῶς τῶν Ἐπικούρου λόγων καὶ δογμάτων κατηγορήκεν. ^[5]

1127 E ‘